Real
ਦੇਸੀ ਟਾਈਮਜ਼
Desi Times
ਹਫਤਾਵਾਰੀ
www.desitimes.ca
QCNA

DESI TIMES WEEKLY VOLUME 7 ISSUE #533 FRIDAY, 20 MARCH , 2026

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਲਾਨਾ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ

ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਕੈਨੇਡਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਨਫ਼ੈਡਰੇਸ਼ਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਕਮੀ

ਓਟਾਵਾ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਘਟੀ ਅਤੇ 1867 ਵਿੱਚ ਕਨਫ਼ੈਡਰੇਸ਼ਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦਰਜ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ 1 ਜਨਵਰੀ 2026 ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ, ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ 41,472,081 ਸੀ। ਇਹ ਗਿਣਤੀ 1 ਜਨਵਰੀ 2025 ਨਾਲੋਂ ਲਗਭਗ 0.2% ਜਾਂ ਕਰੀਬ 1,02,000 ਲੋਕ ਘੱਟ ਹੈ। ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 2025 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 77,000 ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 1,80,000 ਦੀ ਕਮੀ ਆ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਆਬਾਦੀ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਗ਼ੈਰ-ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਸਟਡੀ ਪਰਮਿਟ ਵਾਲੇ ਲੋਕ, ਪਨਾਹ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗਿਣਤੀ 1 ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਨੂੰ 3,149,131 ਸੀ, ਜੋ ਘਟ ਕੇ 1 ਜਨਵਰੀ 2026 ਤੱਕ 2,676,441 ਰਹਿ ਗਈ। ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇੱਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਸੀਬੀਸੀ ਨਿਊਜ਼ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏਜੰਸੀ 1867 ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। 1946 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 1 ਜੂਨ ਤੋਂ ਮਾਪੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, 2025 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੋਵੇ। ਾਲਾਂਕਿ, ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਾਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਕ ਅਤੇ ਸਟਡੀ ਪਰਮਿਟ ਦੇ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਮੀ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਆਬਾਦੀ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟ ?ਰੂਡੋ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਧਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਲਿਬਰਲਜ਼ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗ਼ੈਰ-ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਲਏ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ 2026 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 3,85,000 ਟੈਂਪੋਰੇਰੀ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟਸ ਨੂੰ ਹੀ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ 2025 ਦੇ ਟੀਚੇ ਨਾਲੋਂ ਲਗਭਗ 43% ਘੱਟ ਹੈ। 2027 ਅਤੇ 2028 ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 3,70,000 ਰਹੇਗੀ।

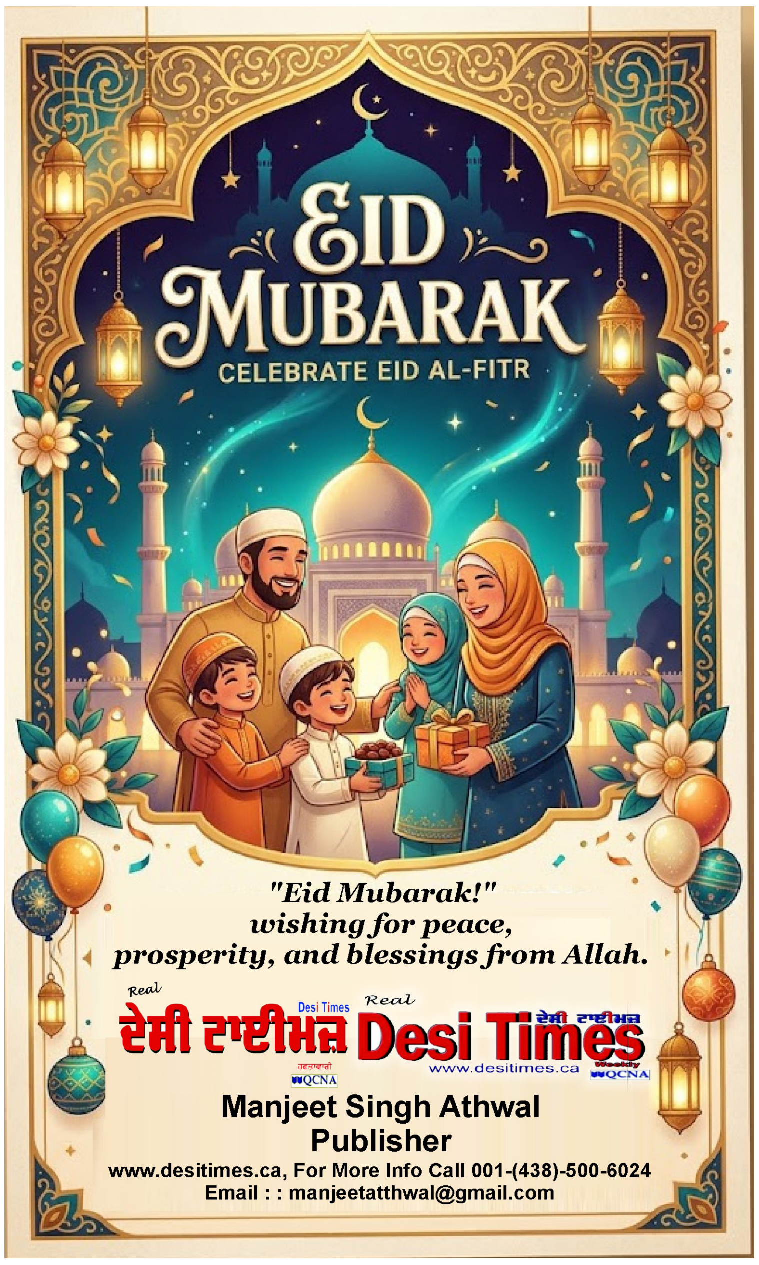

ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਸੰਕਟ: ਤੇਲ ਕੀਮਤਾਂ ਚੜ੍ਹੀਆਂ, ਗਲੋਬਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ

ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀ ਕੀਮਤ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਧੀ

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਇਰਾਨ ਦੇ ਤੇਲ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਇਰਾਨ ਨੇ ਫ਼ਾਰਸ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਸਹੂਲਤਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਰਾਨ ਨੇ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਕਤਰ ਅਤੇ ਕੁਵੈਤ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਰਿਫਾਈਨਰੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਸ ਸੈਂਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਹਮਲੇ ਉਦੋਂ ਹੋਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਪਾਰਸ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ।ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ 28 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀ ਕੀਮਤ 50 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੱਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਟਾਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ।ਨਾਲ ਹੀ ਸਟ ?ਰੇਟ ਔਫ਼ ਹੌਰਮੁਜ਼ ਜਿੱਥੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਲਗਭਗ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਤੇਲ ਲੰਘਦਾ ਹੈ, ਲਗਭਗ ਬੰਦ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਪਲਾਈ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਯੁੱਧ ਮੰਤਰੀ ਪੀਟ ਹੈਗਸੈਟ ਨੇ ਪੈਂਟਾਗਨ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰੀਫਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਕ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਜੰਗ ਕਦੋਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਟੋਰਾਂਟੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਡੈਂਟਿਸਟਰੀ ਡੀਨ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ

ਲੈਕਚਰ ਦੌਰਾਨ 'ਯਹੂਦੀ ਵਿਰੋਧੀ' ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਲੱਗੇ ਇਲਜ਼ਾਮ

ਟੋਰਾਂਟੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਟੋਰਾਂਟੋ ਨੇ ਆਪਣੀ 'ਫੈਕਲਟੀ ਆਫ਼ ਡੈਂਟਿਸਟਰੀ' ਦੇ ਡੀਨ, ਡਾਕਟਰ ਅਨਿਲ ਕਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਲੈਕਚਰ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਥਿਤ 'ਯਹੂਦੀ ਵਿਰੋਧੀ' ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਭਰੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੇ ਡੈਂਟਿਸਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਲੈਕਚਰ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਲਾਈਡਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜੋ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰ ਗਈਆਂ ਹਨ। 'ਜਿਊਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਓਨਟਾਰੀਓ' ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਲਾਈਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਫਲਸਤੀਨੀ ਝੰਡੇ ਦੇ ਰੰਗ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਗਲਾ ਨੀਲੇ ਤੇ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੇ ਝੰਡੇ (ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਝੰਡੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ) ਦੀਆਂ ਰੱਸੀਆਂ ਨਾਲ ਘੁੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਲਾਈਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਤੈਰਦੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਨਸਲੀ ਰੂੜ੍ਹੀਵਾਦੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਹੇਠਾਂ ਅਪਾਹਜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਪੂਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲੀਜ਼ਾ ਸਲੈਮਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਸੇ ਲੈਕਚਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਡਰ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਰਸਮੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਟ ?ਰੇਵਰ ਯੰਗ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅਨਿਲ ਕਿਸ਼ਨ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਡੀਨ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਇਹ ਸੋਚੇ ਬਿਨਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਮਤਲਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਯਹੂਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸਹਿਕਰਮੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਲਾਈਡਾਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਨੋਲਨ ਕੁਇਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਮੀਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ। ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੇ ਕੌਂਸਲਰ ਮਾਈਕ ਕੋਲ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। 'ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਐਂਡ ਜਿਊ ?ਸ਼ ਅਫੇਅਰਜ਼' ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਰਹਿਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਰੂਸੀ ਤੇਲ ਟੈਂਕਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ

ਨਾਰਵੇ (ਬਾਰਡੂਫੋਸ): ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਰੂਸ ਦੇ ਤੇਲ ਟੈਂਕਰਾਂ ਦੇ 'ਸ਼ੈਡੋ ਫਲੀਟ' (ਗੁਪਤ ਬੇੜੇ) ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 77 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ: ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਜਰਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਫਰੀਡਰਿਕ ਮੇਰਜ਼ ਅਤੇ ਨਾਰਵੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੋਨਾਸ ਗਾਹਰ ਸਟੋਰੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰੀ ਨਾਰਵੇ ਵਿੱਚ ਨਾਟੋ ਦੇ 'ਕੋਲਡ ਰਿਸਪਾਂਸ' ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਕਾਟ ਬੇਸੈਂਟ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਟਕਰਾਅ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਊਰਜਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਆਈ ਅਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਰਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਮੇਰਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ, 77 ਦੇ ਸੱਤ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਸ ਅਚਨਚੇਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੂਸ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਵਧਦੀ ਨੇੜਤਾ ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ: ਕੈਨੇਡਾ ਰੂਸੀ ਤੇਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਚਰਚਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਨੇਤਾ ਇੱਕ ਬਖਤਰਬੰਦ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ 30,000 ਸੈਨਿਕਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਘਣੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਲੜਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

REVENU QUÉBEC

BESOIN D'INFORMATION → SUR LES DROITS ET OBLIGATIONS FISCALES DES NOUVEAUX ARRIVANTS ?

Assistez à nos séances d'information en ligne sans frais afin d'obtenir les réponses à toutes vos questions.

Voici quelques séances d'information à venir.

9 MARS	Les grandes lignes de la déclaration de revenus
16 MARS	Les nouveaux arrivants et la fiscalité
18 MARS	Impôt - Avez-vous tous vos papiers ?
26 MARS	Les étudiants étrangers et la fiscalité

Inscrivez-vous et découvrez la liste complète de nos séances d'information à **justepourtous.ca/accompagnement**.

ਇਰਾਨ ਜੰਗ ’ਤੇ ਓਟਾਵਾ ’ਚ ਹੰਗਾਮੀ ਬਹਿਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਨੀ ਅਤੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਈ ਅਹਿਮ ਗੱਲਬਾਤ

ਓਟਾਵਾ (10 ਮਾਰਚ, 2026): ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੰਗਾਮੀ ਬਹਿਸ ਕਰਵਾਉਣ ’ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਲਿਬਰਲ ਹਾਊਸ ਲੀਡਰ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਸਟੀਵਨ ਮੈਕਿਨਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕੌਮਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜੰਗ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ’ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਮੈਕਿਨਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ (ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਅਤੇ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.) ਇਸ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤਾਂ ਜੋ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਇਸ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਫ਼ੋਨ ’ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ ਵਿਚੋਂ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੁਣੌਤੀਆਂ, ਦੁਵੱਲੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮੁੱਦੇ, ਦੋਵਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵਿਗੜਨ ’ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ, ਇਰਾਨ ’ਤੇ ਹੋਏ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਵਧ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਇਰਾਨੀ ਸਰਕਾਰੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਦੀ ਜਗ ?ਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਮੁਜਤਬਾ ਖ਼ਾਮੇਨੇਈ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਹਿਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਰਾਨ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਖਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਿੱਤਾਂ ’ਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਹਮਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਗਠਜੋੜ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਲੀਡਰ ਡੌਨ ਡੇਵਿਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੁਖ ਨੂੰ ’ਅਸਥਿਰ’ ਅਤੇ ’ਸਿਧਾਂਤਹੀਣ’ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਸਟ ?ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ’ਅਫਸੋਸ’ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਰਿਸਪਾਂਸ ਟੀਮ ਹਾਲਾਤ ’ਤੇ ਨੇੜਿਓਂ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਬਰੈਂਪਟਨ ’ਚ ਘਾਹ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਬਰਫ਼ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼; ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਵਾਇਰਲ

ਬਰੈਂਪਟਨ: ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵੀਡੀਓ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਚਰਚਾ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਮੂਹਰਲੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਬਰਫ਼ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਫ਼ ਹਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਜਾਂ ਬੇਲਚੇ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਘਾਹ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੀ ਕਲਿੱਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਘਾਹ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਬਰਫ਼ ਉੱਤੇ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਬਹੁਤਾ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ; ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਬਲੇਡ ਬਰਫ਼ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਖਿਲਾਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਸ਼ੀਨ ਬਰਫ਼ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਸਖ਼ਤ ਬਰਫ਼ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਚੰਗਿਆੜੀਆਂ ਵੀ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੱਤਰਕਾਰ ਕ੍ਰਿਸ ਬਰੂਨੇਟ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ’ਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ’ਦੇਸੀ ਜੁਗਾੜ’ ਦੱਸਦਿਆਂ ਇਸ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਘਾਹ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਬਰਫ਼ ’ਤੇ ਚਲਾਉਣਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਸ਼ੀਨ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਡਦੀ ਹੋਈ ਬਰਫ਼ ਜਾਂ ਪੱਥਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਹਿਸ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਖਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਇਆ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ’ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮੌਸਮ ਮਾਹਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਰਫ਼ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਘਾਹ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਬਰਫ਼ ਦੇ ਭਾਰ ਅਤੇ ਠੰਢ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ।

ਬਿੱਲੀ ਬਿਸ਼ਪ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਵੇਗੀ ਫੋਰਡ ਸਰਕਾਰ; ਜੈੱਟ ਜਹਾਜ਼ ਚਲਾਉਣ ਦੀ

ਟੋਰਾਂਟੋ: ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੱਗ ਫੋਰਡ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੇ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ’ਬਿੱਲੀ ਬਿਸ਼ਪ ਟੋਰਾਂਟੋ ਸਿਟੀ ਏਅਰਪੋਰਟ’ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਲਵੇਗੀ। ਫੋਰਡ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕਦਮ ਟੋਰਾਂਟੋ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਫੋਰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਟੋਰਾਂਟੋ ਸਿਟੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਵੀ ਕਰੇਗੀ। ਜੈੱਟ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਮਦ: ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਛੋਟੇ ਜਹਾਜ਼ ਹੀ ਉਡਾਣ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫੋਰਡ ਸਰਕਾਰ ਰਨਵੇਅ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਥੋਂ ਜੈੱਟ ਜਹਾਜ਼ ਵੀ ਚੱਲ ਸਕਣ। ਫੋਰਡ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਟੋਰਾਂਟੋ ਕੋਲ ਵੀ ਦੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੀ ਮੇਅਰ ਓਲੀਵੀਆ ਚਾਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਟੋਰਾਂਟੋ ਆਈਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵਾਟਰਫਰੰਟ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੈੱਟ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸ਼ੋਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਧੇਗਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ’ਤੇ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੋਰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ ਆਮ ਜਨਤਾ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲੀ ਬਿਸ਼ਪ ਏਅਰਪੋਰਟ ’ਤੇ ’ਯੂ.ਐਸ. ਕਸਟਮ ਪ੍ਰੀ-ਕਲੀਅਰੈਂਸ’ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਯਾਤਰੀ ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਕਸਟਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਫੋਰਡ ਦੇ ਉਸ ਵੱਡੇ ਵਿਜ਼ਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਓਨਟਾਰੀਓ ਪਲੇਸ ਦਾ ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀ ਇਸ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ ’ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਵੱਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੂਕ

ਅਧੂਰੇ ਗੋਰਡੀ ਹੋਵੇ ਪੁਲ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਲ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਵਿੰਡਸਰ/ਡਿਟਰੋਇਟ: ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਹਾਈ-ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ’ਗੋਰਡੀ ਹੋਵੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬ੍ਰਿਜ’ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ’ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ 28 ਸਾਲਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਧੀਨ ਪੁਲ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਲ ਹੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਹੱਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਵਾਪਸ ਕੈਨੇਡਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਘਟਨਾ 6 ਮਾਰਚ, 2026 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਬਾਰਡਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਅਧੂਰੇ ਪੁਲ ਦੇ ਉੱਪਰੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਡਿਟਰੋਇਟ, ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਪੁਲ ਅਜੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਇਸ ਰਸਤੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਿੱਸੇ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ’ਤੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ 28 ਸਾਲਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਫੜੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਕਈ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ:

CBP ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ (sexual assault) ਅਤੇ ਚੋਰੀ (theft) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਖਲੇ ਕਾਰਨ, ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਦਾਖਲੇ ’ਤੇ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ’ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇੰਨੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੁਲ ’ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ?

ਪੁਲ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਉੱਚੀਆਂ ਵਾੜਾਂ (fencing) ਅਤੇ ਬੈਰੀਅਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਏਜੰਸੀਆਂ ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਚੂਕ ਹੋਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹੋਈ ਚੂਕ: ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੁਲ ’ਤੇ ਕੋਈ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਦਾਖਲਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ, ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਟ ?ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਟਰੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਪੁਲ ’ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੋਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਸੁਚੇਤ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ। ਗੋਰਡੀ ਹੋਵੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬ੍ਰਿਜ ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਪਾਰਕ ਮਾਰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

‘ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਪੀਐੱਮ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਨ ਤਾਂ ਲੱਭ ਕੇ ਮਾਰਾਂਗੇ’

ਈਰਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵੀਡੀਓ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਕੀ

ਈਰਾਨ ਰਿਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡ ਕੋਰ (ਆਈਆਰਜੀਸੀ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ। ਆਈਆਰਜੀਸੀ ਨੇ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੂੰ ’ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਕਾਤਲ’ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਇਰਨਾ (ਆਈਆਰਐੱਨਏ) ਨੇ ਇੱਕ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉੱਧਰ ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ, ÷ਇਸ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਨ ਜਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਮੀਨਾਬੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਵਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਰੇਸ਼ਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਜੂਦ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧ ਕੇ ਕੀਮਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ÷ਜੇ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਨ÷, ਆਈਆਰਜੀਸੀ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਕਹੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਅਫ਼ਵਾਹ ਕਿੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਕਿ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਈ ਖ਼ਬਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ’ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਗੱਲ’ ਨੂੰ ਫੇਕ ਨਿਊਜ਼ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਐਤਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਐਕਸ ’ਤੇ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਫੀ ਪੀਂਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਕੈਮਰੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦਿਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਵਜ ?ਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ।

ਮੌਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ?

ਇਹ ਧਮਕੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਈ ਜਦੋਂ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਦੱਸਦਿਆਂ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਈਆਰਜੀਸੀ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਅਮਰੀਕੀ ਬੇਸਾਂ ’ਤੇ 52ਵੀਂ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 13 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੇ ਐਕਸ ਅਕਾਊਂਟ ’ਤੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਈਰਾਨ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਕਈ ਯੂਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਏਆਈ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਤੁਰਕੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਅਨਾਦੋਲੂ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਫੇਕ ਨਿਊਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਏਆਈ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਬਿਲਕੁਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਕੈਂਡਿਸ ਓਵੇਨਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਕਿ ÷ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ’ਤੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਦਾ ਦਬਾਅ ਹੈ। ਓਵੇਨਸ ਨੇ ਐਕਸ ’ਤੇ ਲਿਖਿਆ, ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਖ਼ ?ਰ ਚੱਲ ਕੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਦਿੱਤੇ ?÷ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਯਾਇਰ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦਾ ਐਕਸ ਅਕਾਊਂਟ ਵੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਯਾਇਰ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਕਸ ਹੈਂਡਲ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਈ ਅਟਕਲਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕਈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਯੂਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 9 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਪੋਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕੋਈ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ÷ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਐਕਸ ਦੇ ਏਆਈ ਚੈਟਬੋਟ ਗਰੋਕ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੇ ਐਕਸ ਅਕਾਊਂਟ ’ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵੀਡੀਓ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐਡਿਟ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦਾ ਧੋਖਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਛੇ ਉਂਗਲਾਂ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ’ਦਿ ਸੰਡੇ ਗਾਰਡੀਅਨ’ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕੁਝ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇੱਕ ਮੈਸੇਜ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡਿਲੀਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਅਟਕਲਾਂ ਲੱਗਣ ਲੱਗੀਆਂ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਨੇਤਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕਥਿਤ ਸਕ੍ਰੀਨਸ਼ਾਟ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਲੱਗੇ, ਕਈ ਯੂਜ਼ਰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਕੀ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ।

ਆਈਆਰਜੀਸੀ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ

ਅਮਰੀਕਾ, ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜੰਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਈਰਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮੀਨਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 160 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਈਰਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਗੁੱਸਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਜਨਾਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਈਰਾਨੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਆਈਆਰਜੀਸੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਜ਼ਿਓਨਿਸਟ ਅਪਰਾਧੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਣਜਾਣ ਅੰਜਾਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਭੱਜ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਜ਼ਿਓਨਿਸਟਾਂ ਦੀ ਡਗਮਗਾਉਂਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਈਆਰਜੀਸੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਪਰਾਧੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਕਿੱਥੇ ਹਨ ?

ਦਿ ਸੰਡੇ ਗਾਰਡੀਅਨ ਮੁਤਾਬਕ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗ਼ਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀ ਹੈ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਰੰਤ ਅਪਡੇਟ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਜ਼ਰ ਅਕਸਰ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਉਹ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਹਾਲੀਆ ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਗਾਤਾਰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ।

'ਬੇਖ਼ੌਫ ਹੋ ਕੇ ਕਰੋ "ਹੋਰਮੂਜ਼ ਦੀ ਸਟ੍ਰੇਟ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ', ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗ ਵਿਚਾਲੇ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਦੀ ਸਲਾਹ

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਓਹੀਓ ਅਤੇ ਕੈਂਟਕੀ ਦੇ ਦੌਰੇ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟਰੰਪ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਈਰਾਨ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ÷ਉਹ (ਈਰਾਨ) ਆਪਣੀ ਜਲ ਸੈਨਾ, ਆਪਣੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੇਤਾ ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਚਾਹੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।"

ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੀ ਬੋਲੇ ਟਰੰਪ

ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਫੌਜੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਤਾਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, ÷ਅਸੀਂ ਉਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੇਖਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।" ਟਰੰਪ ਨੇ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਤੇਲ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰਸਤੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਚਿੰਤਾ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਈਰਾਨ ਸਮਰਥਿਤ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਮਰੀਕੀ ਧਰਤੀ @ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚੇਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਈਰਾਨੀ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਪਤਾ।"

ਈਰਾਨ 'ਚ ਟਾਰਗੇਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ

ਇਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਜਲਦੀ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਭਗ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ @ਐਕਸੀਓਸ@ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਫੋਨ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਟੀਚਿਆਂ @ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ @ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, ÷ਹੁਣ ਉੱਥੇ (ਈਰਾਨ) ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਭਗ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਯੁੱਧ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਚਾਹਾਂਗਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।÷ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਪਣਾਏਗਾ ਜਾਂ ਕੀ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

'ਈਰਾਨ 'ਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ, ਜਦੋਂ ਚਾਹਾਂ ਜੰਗ ਖਤਮ ਕਰਦਿਆਂ', ਟਰੰਪ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦਾਅਵਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟ੍ਰੰਪ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਜਲਦੀ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਹੁਣ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਭਗ ਕੁਝ ਵੀ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਟ੍ਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈਰਾਨ ਦੇ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਟੀਚਿਆਂ @ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

'ਜਦੋਂ ਚਾਹਾਂ ਜੰਗ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ'

ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'Axios' ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਫੋਨ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੰਪ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੰਗ ਦਾ ਅੰਤ ਬਹੁਤਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਹੁਣ ਉੱਥੇ (ਈਰਾਨ) ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਭਗ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ।

ਬੱਸ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਚਾਹਾਂ, ਇਹ ਜੰਗ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ"। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਜੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਪਣਾਏਗਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਸਮੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵੱਖਰੀ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟ੍ਰੰਪ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਹਾਲ ਜੰਗ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਈਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਹੋਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਭਾਰੀ ਜਾਨੀ-ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 28 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਕਈ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪਲਟਵਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਈਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਖਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਬਈ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਏ ਡਰੋਨ ਧਮਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਾਰਸ ਦੀ ਖਾੜੀ ਅਤੇ ਸਟ੍ਰੇਟ ਆਫ ਹਾਰਮੁਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਈਰਾਨ 'ਚ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵੱਡੀ ਫੈਕਟਰੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਦਰਮਿਆਨ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਮੱਧ ਕਮਾਨ (US Central Command) ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਬ੍ਰੈਡ ਕੂਪਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗਲਵਾਰ ਰਾਤ ਅਮਰੀਕੀ ਬੰਬਾਰ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਜਨਰਲ ਕੂਪਰ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਪਿਕ ਫਿਊਰੀ' (Operation Epic Fury) ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਈਰਾਨ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਉਦਯੋਗਾਂ, ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਅਤੇ ਡਰੋਨਾਂ @ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਫੌਜੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋਂ ਮਿਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਕੂਪਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ 5,500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 60 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਹਰ ਘੰਟੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ 'ਸੁਲੇਮਾਨੀ ਕਲਾਸ' ਦੇ ਚਾਰ ਜੰਗੀਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਖਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਹਾਜ਼ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੇ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਵਾਈ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਬਾਅ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਾਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂਮੱਧ (Strait of Hormuz) ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

CLASS 1 DRIVERS NEEDED

Transport PAD is looking for drivers with **at least 3 years Class 1 experience within North America** to join our team here in Montreal. Experience at CP, CN and Port is an asset. This will be an employee driver (on our payroll), not incorporated. Will be entitled to vacation days, sick days and paid for all federal statutory holidays.

Transport PAD is a family-owned business operating for almost 40 years, totally independent and not affiliated with any third party or logistics company. We are a leader in **intermodal drayage** in Quebec, serving many logistics partners. We have an experienced operations team that take pride in treating our drivers with respect. The safety and security of our drivers is our top priority. We offer a competitive renumeration package (including monthly and annual bonuses) and a great work environment.

We are located at 10765 Chemin Côte de Liesse in Dorval Montreal. If you are interested in joining our team, please call Marc at 514-264-4630.

Transport PAD

http://www.transportpad.com

DAN-IPTV

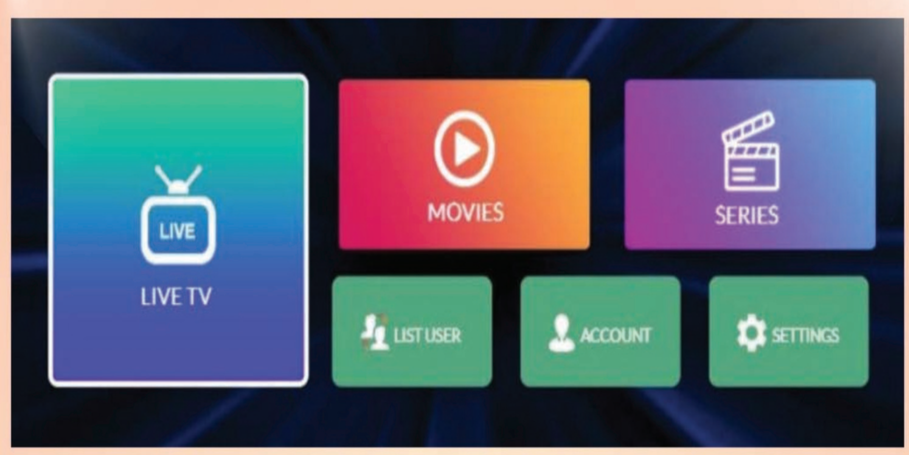

contact Info:438:929:8017

CHANNELS FROM AROUND THE GLOBE.

live channels,Punjabi,all Indian, Pakistani,English and All over The World with Sports package, Movies,Ppv,HBO,Sports, Netflix,Amazon,Disney,Apple,

ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਈਵ ਚੈਨਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਸੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸਪੋਰਟਸ ਚੈਨਲਾਂ, ਮੂਵੀਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ, ਐਚਬੀਓ, ਨੈਟਫਲਿੱਕਸ, ਡਿਸਨੀ ਅਤੇ ਐਪਲ ਦੇ ਚੈਨਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹੋ

Instagram:IAMDJDANNY
FACEBOOK: DANNY DANNY

ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ | **ਭੈੜੇ ਨਿਯਮ ਘਟੀਆ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਿੰਦੇ ਹਨ : ਬ੍ਰਰਕ**

ਸੰਪਾਦਕੀ........

ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਡਰ

ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਡਰ ਸੀ ਆਖ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਰਿਹਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਦੌਰ ਦੀ ਪਰਮਾਣੂ ਗੱਲਬਾਤ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਜਾਰੀ ਤਣਾਓ ਅਤੇ ਲਾਮਬੰਦੀ ਵਿਚਾਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਰਾਨ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅੱਧ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਹੋ ਕੇ ਆਏ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵੀ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਆਪਣੇ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਜੰਗੀ ਬੇੜਿਆਂ ਨਾਲ ਇਰਾਨ ਉੱਤੇ ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਅਤੇ ਡਰੋਨਾ ਨਾਲ ਹਮਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੀਆ ਸੈਕਟ ਦੇ ਮੁਖੀ ਖਾਮਨੇਈ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਸਮੇਤ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ, ਮਿਜ਼ਾਇਲੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਖਾਮਨੇਈ 96 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਧੀ, ਜਵਾਈ ਅਤੇ ਪੋਤਰੇ ਪੋਤਰੀਆਂ ਵੀ ਮਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਖਾਮਨੇਈ 1979 ਤੋਂ ਸ਼ੀਆ ਸੈਕਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਪਣੀ ਸੇਧ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਾਰੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਕਈ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਵੀ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਨੇ ਮਦਦ ਲਈ ਤੁਰਕੀ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿੱਚ ਡੇਰੇ ਲਾ ਲਏ ਹਨ। ਦੁਬਈ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਹੋਟਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਫਸੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਰਕਮ ਰਿਫੰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਫਸੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਵਾਈ ਉਡਾਣਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਲੀਆ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਇਰਾਨ ਅਤੇ ਖਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਜਮ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਤਣਾਓ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਰਵਉੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਕੂਟਨੀਤੀ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤ ਘਰ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਖਾਮਨੇਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ 40 ਵੱਡੇ ਫ਼ੌਜੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਕਈ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅੰਬੈਸੀ ਮੋਹਰੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਦਕਿਸਮਤ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਅਤੇ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਨਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ।

ਇਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਅਤੇ ਡਰੋਨਾਂ ਨਾਲ ਤਾਬੜਤੋੜ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜੌਰਡਨ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਬਹਿਰੀਨ, ਯੂਏਈ ਸਮੇਤ ਤਮਾਮ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਹਿਮ ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਰਹੇ। ਅਬੂਧਾਬੀ ਅਤੇ ਦੁਬਈ ਵਿੱਚ ਧਮਾਕੇ ਸੁਣੇ ਗਏ।

ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਸਮੇਤ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯੇਰੂਸਲਮ ਅਤੇ ? ਕੇਂਦਰੀ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਉੱਤੇ ਇਰਾਨੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਰਾਨ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਦੋਵੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਰਹੇ ਪਰ ਸੀਐੱਸਆਈਐੱਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਰਾਨ ਕੋਲ ਲਗਭਗ 220 ਨੇਵੀ ਜਹਾਜ਼ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਦਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਫੌਜ ਦਾ ਬੇੜਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਧੁਨਿਕ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਕੋਲ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਭਗ 60 ਹੈ ਪਰ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਲੈਸ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਰਾਨ ਕੋਲ ਲਗਭਗ 6 ਲੱਖ ਸਰਗਰਮ ਫੌਜੀ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਕੋਲ 1.7 ਲੱਖ ਸਰਗਰਮ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਰਾਨ ਅੱਗੇ ਹੈ ਪਰ ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਮੋਹਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਈਬਰ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਸਵੀਰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਡਿਫੈਂਸ ਸਿਸਟਮ ਉੱਤੇ ਵੱਡਾ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਰਾਨ ਦਾ ਹੱਥ ਉੱਪਰ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਰਾਨ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਬਜਟ 19 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਬਜਟ 7.4 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਕੋਲ 62 ਏਅਰ ਕਰਾਫਟ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਰਾਨ ਕੋਲ 551 ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਜੀਡੀਪੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ 4 ਫ਼ੀਸਦੀ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਦੋ ਫ਼ੀਸਦੀ ਖ਼ਰਚਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਲੜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਹਾਕਮ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਮੁਲਕ ਉਸ ਨੂੰ ਫੁੱਟੀ ਅੱਖ ਨਹੀਂ ਭਾਉਂਦਾ ? ਹੈ। ਪਰਮਾਣੂ ਪੱਖੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਉਸਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਰੜਕਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੱਤ ਮੁਲਕਾਂ ਅੰਦਰ ਫੌਜੀ ਅੱਡੇ ਹਨ।

ਬਹਿਰੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਬੇੜੇ ਦਾ ਹੈੱਡਕੁਆਟਰ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਲ ਸਾਗਰ ਅਰਬ ਸਾਗਰ ਅਤੇ ਹਿੰਦ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਤਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 24 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦਾ ਅਲ ਉਦਦ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਅਮਰੀਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਹੈ।

ਇਹ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰਵੀ ਕਜ਼ਾਕਿਸਤਾਨ ਤਕ ਫੈਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਨਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਲਗਭਗ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਕੁਵੈਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਆਰਮੀ ਸੈਂਟਰਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਕੈਂਪ ਆਰਫ ਜਾਨ ਅਤੇ ਅਲੀ ਅਲ ਸਲੇਮ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਇਰਾਕੀ ਸਰਾਧਤ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਯੂਏਈ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਆਬੂਧਾਬੀ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਅਨ ਧਾਫਰਾ ਏਅਰ ਬੇਸ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਏ ਯੂ ਏ ਆਈ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਵਿਸਫੋਟਕ ਵਾਂਗ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ

ਗਿਆਰਾਂ ਜੁਲਾਈ ਦਾ ਦਿਨ ਹਰ ਸਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਅਬਾਦੀ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਂਨ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਮੂਰੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨੇਤਾ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸੱਭ ਇਸ ਦਿਨ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਾਧੇ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਆਂਨ ਦਾਗਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸੱਭ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਇਕ ਅਰਬ ਅਤੇ ਬਾਈ ਕਰੋੜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਦੇਸ਼ ਅਜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਗਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਂਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕੌਮ ਦੇ ਨਾਮ ਚਿੰਤਾਪੂਰਵਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਮੁਹਿੰਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕੌਮੀ ਆਬਾਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਂਨ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ, ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਸਖਤ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਭੁੱਲ ਹੀ ਗਏ। ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਹੁਣ ਸੰਜੈ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵੇਲੇ ਚਲਾਈ ਜਬਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਠੀਕ ਮੁਹਿੰਮ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਓਦੋਂ ਗਲਤੀ ਇਹ ਹੋਈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਆਦਤ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਣਤੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਹਰ ਕੋਈ ਵਧਾ ਚੜ੍ਹਾਂ ਕੇ ਅੰਕੜੇ ਦੇਣ ਲੱਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਵਧਾ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਤਵਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਂ ਪੁੱਤ (ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਸੰਜੇ ਗਾਂਧੀ) ਵੀ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਏ। ਚੋਣਾਂ ਹਾਰਨ ਤੋਂ ਡਰਦਿਆਂ, ਮੁੜ ਸੈਂਤੀ ਸਾਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਨਤੀਜਾ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਅਚਾਨਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਤੇਤੀ ਕਰੋੜ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤੇ ਸਵਾ ਸੌ ਕਰੋੜ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਤਾਂ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੀ ਇਸ ਬੇ ਰੋਕ ਟੋਕ ਵਧ ਰਹੀ ਅਬਾਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜਾਂ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦਾ ਚੇਤੰਨ ਵਰਗ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਕੁੱਲ ਧਰਤੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਢਾਈ ਫੀਸਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਫ ਡੇਢ ਫੀ ਸਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨ ਹਨ। ਪਰ ਆਬਾਦੀ ਸੋਲਾਂ ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡੀ ਆਬਾਦੀ ਸਿਰਫ ਵੀਹ ਕਰੋੜ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਹੋ ਗਈ ਇੱਕ ਸੌ ਬਾਈ। ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਵੀ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਵੀ। ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਇਥੇ ਪੂਰੇ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਜਿੰਨੀ ਆਬਾਦੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਕ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿਚ 368 ਆਦਮੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੀਂਨ ਵਿੱਚ 139, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 34, ਰੂਸ ਵਿੱਚ 8, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ 4, ਅਸਟਰੇਲੀਆ 'ਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਸਿਰਫ 3 ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋ ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਖਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਗਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵੱਧ ਅਬਾਦੀ ਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਅਸੰਤੁਲਤ ਵਿਕਾਸ, ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਹੈ। ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਹਰ ਮਸਲੇ ਦੀ ਮਾਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਥਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਸ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਸਾਲਾਨਾ ਲੱਖਾਂ ਨਵੇਂ ਸਕੂਲ, ਹਸਪਤਾਲ, ਮਕਾਂਨ ਬਣਾਉਣ ਤੁਰ ਪਿਆ ਤਾਂ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦਾ ਪੱਧਰ ਗਿਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਭਿਖਾਰੀ ਹਨ। ਭਿਖਾਰਣਾਂ ਨੇ ਵੀ ਦੋ ਦੋ ਬੱਚੇ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਯਾਨੀ ਸਸਤੇ ਤੇ ਵਿਕਾਊ ਵੋਟਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਛੇੜਦਾ। ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਤ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣੋ ਰੋਕਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸੱਭ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਪ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਸੀਮਤ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਐਨੀ ਖਲਕਤ ਨੂੰ ਹਰ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣੀ ਖਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਧੋਂ ਬਹੁਤੀ ਆਬਾਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ (ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ ਔਰ ਮਕਾਨ) ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਸੱਖਣੀ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ 'ਅਤੀ ਗੰਭੀਰ' ਹੈ। ਜੇ ਇਹੀ ਰਫਤਾਰ ਰਹੀ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਇਸ ਕੁਰਬਲ ਕੁਰਬਲ ਕਰ ਰਹੀ ਖਲਕਤ ਤੋਂ ਹੈ। ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਖਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਚੀਂਨ ਨੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਕੇ ਇੱਕੋ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵੀ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਥੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਗਏ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਜੰਗਲ ਕੱਟਣ ਕਾਰਨ ਧਰਤੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਘਟੇਗੀ ਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਵਧੇਗਾ। ਬੇਹਿਸਾਬੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਹੋਰ ਨੀਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਗਲੇਸੀਅਰ ਪਿਘਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਰੋਟੀ ਰੋਜ਼ੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਵਸੋਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਭੱਜੇਗੀ ਤੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਟਰੈਫਿਕ ਜ਼ਾਮ ਇਕ ਆਮ ਘਟਨਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੜਕਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਵਾਰਾ ਗਾਵਾਂ, ਸੂਰਾਂ 'ਤੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਦ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੰਗਤੇ, ਜੇਬ-ਕਤਰੇ, ਵੇਸਵਾਗਮਨੀ ਤੇ ਚੋਰ ਲੁਟੇਰੇ ਕਈ ਕਰੋੜ ਵਧ ਜਾਣਗੇ। ਲੇਖਕਾ ਮੇਨਕਾ ਗਾਂਧੀ, ਕੁੱਤੇ ਬਿੱਲੀਆਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ 'ਅੱਯਾਸ਼ੀ' ਹੈ। ਇਥੇ ਤਾਂ ਬੰਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪੈਣਗੇ। ਕਲਕੱਤੇ ਵਰਗੇ ਮਹਾਂਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁੱਖੇ ਮਰਦੇ ਭਿਖਾਰੀ ਸ਼ਮਸ਼ਾਂਨ ਘਾਟ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਰਦੇ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਬਾਦੀ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਕੁੱਝ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਲੀਡਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਵਰਗ ਜਾਂ ਕੌਂਮ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦੂਸਰੇ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਵਰਗ ਜਾਂ ਕੌਮ ਨਾਲੋਂ ਕਿਉਂ ਘਟ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਹਿਣਾ ਇਹ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਧੀ ਕਿਉਂ ਹੈ ? ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਚੇਤ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ, ਜਾਤ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹੋਣ। ਪਰ ਸਮਾਜ ਦਾ ਗਰੀਬ ਤਬਕਾ ਯਾਨੀ ਹੇਠਲਾ ਵਰਗ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਸਨੀਕ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਦਿ ਇਸ ਮਾਮੂਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਜਾਗਰੂਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਰੋਟੀ ਹੈ ਆਬਾਦੀ ਨਹੀਂ। ਪੋਲੀਓ ਤੇ ਏਡਸ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 'ਆਬਾਦੀ ਰੋਕੂ' ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਆਬਾਦੀ ਕੰਟਰੋਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ, ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਿਹਾਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਆਬਾਦੀ ਵਾਧਾ ਦੁੱਗਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਾਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ, ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਵਰਗੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਿਹਾਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਰਾਜਾਸਥਾਂਨ ਵਰਗੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਆਬਾਦੀ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਚਾਲੀ ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਂਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਬਾਦੀ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗਾੜਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਚੀਂਨ ਨੇ ਆਬਾਦੀ ਸੰਤੁਲਣ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵੱਸਣ ਤੋਂ ਰੋਕਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਵਿੱਕਸਤ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਛੜੇਪਣ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿਚ 368 ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼, ਇਕ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿਚ 4, ਅਤੇ 3 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ(ਕੈਨੇਡਾ, ਅਸਟਰੇਲੀਆ) ਨਾਲ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਲ ਸਕਦਾ। ਲੀਡਰ ਲੋਕ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਬਨਾ ?ਣ ਦੀਆ ਗੱਪਾਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਨਣ ਪਿੱਛੋਂ 1951 ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਛੱਤੀ ਕਰੋੜ ਸੀ, ਸੱਠ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾ ਸੌ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਟੱਪ ਕੇ ਚਾਰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਕੀੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਕੁਰਬਲ ਕੁਰਬਲ ਕਰਦੀ ਫਿਰੇਗੀ। ਇਸਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੀ ਕਹਾਂਗੇ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਹਿ ਪੱਚੀ ਗੁਣਾਂ ਵਧ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਾਦੀ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾ ਦੇ ਨਜਦੀਕ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਤੇ ਛੋਟੇ ਕਸਬੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਲ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੁੱਗਣੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਹਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰ ਬਣਾ ਕੇ ਵੀ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਹੇਠਲਾ ਰਕਬਾ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਨਦੀਆਂ-ਨਾਲੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਦੀਆਂ, ਤੇ ਰੋਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਤੋਂ ਵੀਹ-ਪੰਝੀ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਪਾਣੀ ਵਗਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦਾ ਗੰਦਾ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਦੇ ਸੀਵਰੇਜਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਗੰਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੀਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਸੂਏ ਕੱਸੀਆਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੀ ਸਕਦੇ। ਇਹੋ ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੂੜਾ-ਕਰਕਟ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਤੱਕ ਪਹੰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੱਭ ਕੁੱਝ ਲਈ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫਿਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਭਾਰਤ ਮਹਾਨ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ। ਗਰੀਬਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਖਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਬਾਦੀ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਸੰਕਟ ਐਲਾਨ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇ ਬਗੈਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੋਕ ਰਾਜ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਨੀਤੀਆਂ ਘੜਦੇ ਹਨ। ਗਰੀਬ ਦੀ ਵੋਟ ਵੀ ਸਸਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਤੋਹਮਤਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲੋਕ ਪਾਲ ਬਿੱਲ ਵਾਂਗ, ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਲਈ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪਬਲਿਕ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰ ਸੰਸਥਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਐਂਮਰਜੈਂਸੀ ਵਾਂਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਦੇ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕਹਿ ਸਕੇਗੀ ਕਿ ਪਰੀਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਮਹਿਕਮਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੇਸੀ ਟਾਈਮਜ਼

Address:
140-6, Windsor Ave.
Lachine,
QC H8R1P7

singhatthwal@gmail.com
manjeetatthwal@gmail.com
Mobile No. +1 (438) 500-6024
Office number: 514-798-1794

Publisher	:	Manjeet Singh Athwal
Managing Director	:	Manpreet Singh
Editor-in-Chief	:	Amarjit singh
Office Admin	:	Satnam Singh
Design by	:	MANPREET SINGH
Videographer	:	Navjeet Sharma
Photographer	:	Paul Awasthi, Nirmal Bal GKB Media
Arts Critic	:	Wendy Rockburn
Free Lance Reporter	:	Joanne Penhale

Publishers Note

Desi Times and people associated with it are not responsible for any claims made by the advertisers or endorse any of their products or service advertised within. The views expressed in the Desi Times don not necessarily reflect the views of the publisher and editor. Desi Times is in the business of selling space but does not test or confirm the legilmacy of the claim made in the paper. Desi Times dones promote a healthy forum for discussion of a myriad of views in peaceful civilized manner while trying to dissuade any form of discrimination and abuse.

Contribution to the growth of the paper is most appreciated and sponsors and advertisers are trained for their support. We would like to thanks all the well wishers and supporters of Desi Times for making this endeavor possible. Let us be proud of our roots, humble in our temperament and rigorous in our efforts to attain greatness in our achievements

ਪੰਜਾਬ ਦੀ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਗਾਇਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਅੱਜ ਕੁੱਲ 2,60,437 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਜਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਸਾਲ 2026-27 ਲਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ (ਆਪ) ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨਤ 10 ਫੀਸਦ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਦੀ ਜੀਐਸਡੀਪੀ ਲਈ 9,80,635 ਕਰੋੜ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ @ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਜਟ ਵਿੱਚ @ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ@ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਆਮ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 1,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 1,500 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮਿਲਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਬਜਟ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਗਰੰਟੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਬਜਟ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ।

ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਲੀਆ ਘਾਟਾ ਜੀਐਸਡੀਪੀ ਦੇ 2.06 ਫੀਸਦ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ 4.08 ਫੀਸਦ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਜਟ ÷ਸਾਰੀਆਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਜਟ÷ ਦੱਸਿਆ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ @ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਜਟ ਵਿੱਚ "ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ" ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਕੈਸ਼ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੱਸਿਆ।

ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਦੱਸਦਿਆਂ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਗ ਬਾਲਗ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ 1,000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਾਲਗ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ 1,500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਪਾਏਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 97 ਫੀਸਦ ਬਾਲਗ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਿਆਂ 9,300 ਕਰੋੜ ਦਾ ਬਜਟ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਬੱਸ ਯਾਤਰਾ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ 600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, 27,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀਆਂ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਆਈਸੀਡੀਐਸ) ਲਈ 932 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸ਼ੋਰ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਸੈਨੇਟਰੀ ਪੈਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਯੋਜਨਾ ਵਾਸਤੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ 65 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 19,279 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ ਸੱਤ ਫੀਸਦ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮੀ ਪਰਖ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਿਖਰਲਾ ਰੈਂਕ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨਿੰਦਣਯੋਗ: ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਕੜੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁੱਖਦਾਈ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਮੰਚ ਤੋਂ ਬੋਲੇ ਗਏ, ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ, ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ, ਸਮਾਨਤਾ ਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਰੋਸ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੀ ਸਮ੍ਰਿੱਧ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਆਪਸੀ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝ ਸਦਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਐਸਾ ਬਿਆਨ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਆਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨਾਦਰ ਕਰੇ, ਕਤਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੈ। ਜਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਪਰਚਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਨੇਤ੍ਰਿਤਵ ਤੋਂ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਬਢਾਵਾ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ 'ਤੇ ਕਸਿਆ ਤੰਜ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਹਰ ਪਲ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ । ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਧਰਮ, ਜਾਤ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ @ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਸਨ । ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਦਨ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2027 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਬੈਂਚ ਖਾਲੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ 17-18 ਮਿੰਟ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਕਆਊਟ ਕਰ ਗਏ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਿਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੇਗੀ ? ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।

ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ 50-100 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੋਨ ਆਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਮਹੀਨੇ ਗਿਣ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ 48,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰੰਸੀ ਦੇ ਟਰੱਕ ਵਰਗੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ? ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਟਰੱਕ ਆਉਣਗੇ ਮੈਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁੰਗੀਆਂ ਚੈਕ ਕਰਵਾ ਲਈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਤੇ ਨੋਟ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਮੀਰ ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ, ਪਰ ਕਬੀਲਦਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਬੱਸ ਯਾਤਰਾ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ। 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਇਲਾਜ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਸੋਈ ਯੋਜਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਰੋਟੀ ਪਕਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਉਣ ਤੱਕ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਿਆਸੀ ਧਰਾਤਲ ਤਲਾਸ਼ ਰਹੀ ਬੀਜੇਪੀ ਦੀ ਇਸ ਰਣਨੀਤੀ ਦੇ ਕੀ

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਦੇ ਵੱਡੇ ਆਗੂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਰਗਰਮ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਵਰਗੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇਵੇਂਦਰ ਫੜਨਵੀਸ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦੁਰ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਕਰਵਾਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੋਗਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੱਗ ਬੰਨੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹੀ ਗੱਲ ਦੋਹਰਾਈ ਕਿ, ਇਹ ਪਗੜੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ,ਜੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਬਚਿਆ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਧੁੰਮਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸੈਣੀ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੇਸਰੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮੋਗਾ ਦੇ ਕਿੱਲੀ ਚਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਜੇਪੀ ਦੀ 'ਬਦਲਾਅ ਰੈਲੀ' ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ । ਇਸ ਰੈਲੀ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਸੀ: ÷ਆਓ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਬਦਲੀਏ ਪੰਜਾਬ; ਸੁਖੀ ਰਹੇ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ।

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ 2027 ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਬਾਕੀ ਹੈ । ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਰਣਨੀਤੀ ਹੈ ? ਕੀ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ ਜਾਂ 2027 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ? ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਭਾਜਪਾ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉੱਥੇ ਹਰ ਹਥਕੰਡਾ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰੂਪ ਅਪਣਾਉਣਾ, ਗਠਜੋੜ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਰਣਨੀਤੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਜਮਾਏ।

ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਰਵਾਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਕੀ ਮਾਅਨੇ ?

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਲੱਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਭਾਵੇਂ ਭਾਜਪਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ। 1 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੀ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰਾਹੀਂ ਜੁੜੇ ਸਨ। ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਤਾਂ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਸਨ। 2 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸੈਣੀ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਨਾਇਬ ਸੈਣੀ ਕੋਲ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵੀ ਹੈ। ਨਾਇਬ ਸੈਣੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਦਿਨ ਕੇਸਰੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦੁਰ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਸਨ। 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਮੀਰਪੁਰ ਸੀਟ ਤੋਂ ਐੱਮਪੀ ਅਨੁਰਾਗ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ। ਅਨੁਰਾਗ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਘੇਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਅਨੁਰਾਗ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਗਿਣਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਤਾਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੁਲਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਕੰਮ ਗਿਣਵਾਏ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ। ਬੀਜੇਪੀ ਲੀਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਖਾਲਿਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ,÷ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਲੈਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਬਣਕੇ ਹੀ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਖਾਲਿਦ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਬੀਜੇਪੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚਿਹਰਾ ਪੱਗ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਰਣਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁੱਸੇ ਸਿੱਖ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦੁਰ ਜੀ ਦਾ 350ਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਨਾਇਆ ਹੈ।

ਤਰਨਜੀਤ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਲਾਕੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ?

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਲਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾ ਕੇ ਵੱਡਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤਰਨਜੀਤ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਅਹੁਦਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਰਨਜੀਤ ਸੰਧੂ ਖੁਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ 2024 ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਸੀਟ ਹਾਰ ਗਏ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰਨਜੀਤ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਲਾਉਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਵੋਟਾਂ ਹਨ। ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤਕਰਬੀਨ ਫੇਲ੍ਹ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਤਰਨਜੀਤ ਸੰਧੂ ਫਿੱਟ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬੀਜੇਪੀ ਸਿਰਫ਼ ਪੱਗਾਂ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹ ਰਹੀ, ਹੋਰ ਰਣਨੀਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ , ਬੀਜੇਪੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸਿੰਬੌਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਗਾਂ ਤਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਗਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬੰਨ ਰਹੇ ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਵੀ 4-5 ਰਣਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਲਿਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵੋਟਰਾਂ ਵੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਨੌਨ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਵੋਟਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਓਬੀਸੀ ਵੋਟਰਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਐਕਟਿਵ ਕਰਨ ਪਿੱਛੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਇਹੀ ਸੋਚ ਹੈ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪੱਕੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੇਖੋਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਭਾਜਪਾ ਪੈਸੇ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਜਾਂ ਮੁਹੱਲਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਮੁਤਾਬਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚੰਗਾ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇਣ ਦਾ ਜੋ ਵਾਅਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਖਾਲੀ ਪਈ ਥਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਇਕੱਲਿਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਹਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ 2027 ਵਿੱਚ ਬੀਜੇਪੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇਗੀ। ਹਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਲਾ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਵਿਚਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਲੀਆਵਾਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਭਾਜਪਾ ਮੰਨਦੀ ਹੈ, ÷ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ ?ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੋਣ ਲੜਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਗਠਜੋੜ ਤੋੜ ਲਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕਈ ਵੱਡੇ ਲੀਡਰ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ 2027 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਇਕੱਲਿਆਂ ਹੀ ਲੜਨਗੇ। ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਹੈ। ਹਲਾਂਕਿ ਲੰਘੀਆਂ ਕੁਝ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹੀ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਰਨਤਾਰਨ ਹਲਕੇ ਦੀ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਹਲਕਾ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ) ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 6,239 ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ।

'ਬੀਜੇਪੀ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ'

ਪੋਲੀਟਿਕਲ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਇੱਕ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਥਿੰਕ ਟੈਂਕ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਹੈ, ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਨਾਲੋਂ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਨੇ ਵਧੇਰੇ ਜੋਰ ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹਾਮੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਖਾਲਿਦ ਵੀ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸੂਬਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਪੈਰ ਜਮਾਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ''ਜਿਹੜੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਉੱਥੇ ਉਹ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਹਰ ਹਥਕੰਡਾ ਵਰਤਦੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਕਰਕੇ, ਕਈ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਓ ਤੇ ਫਿਰ ਅਸਲੀ ਏਜੰਡਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੋ।'' ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ''ਜਿਵੇਂ ਦੀਆਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਦੇਖ ਕੇ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।'' ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਰੂਪ ਸੇਖੋਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਨਹੀਂ ਲਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਇੱਥੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਹੱਲ ਕਰੇਗਾ।

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਦਵੇਗਾ ?

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਧੂੰਮਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ। ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ÷ਹੁਣ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਜੋ ਕਦੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਟਕਸਾਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਸਿੱਖ ਚੱਲਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੀ ਇਹੀ ਸੋਚਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਚੱਲਾਂਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। ਕੁਝ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੁਣ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਧੂੰਮਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੋਚ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਲ੍ਹਾ ਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਦਮਦਗੀ ਟਕਸਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਚੁੱਕਦੀ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਟਕਸਾਲ ਨੂੰ ਨਾਲ ਰਲ੍ਹਾ ਕੇ ਉਹ ਚੱਲਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਜੋ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ 35.52 ਲੱਖ ਪੈਂਸ਼ਨਰਜ਼ ਦੀ 1000 ਰੁਪਏ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵਧਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰਤ: ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸਾਬਕਾ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਬਜਟ ਨੂੰ ਚੋਣ ਜੁਮਲਾ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ @ਤੇ ਕੜੀ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਜਟ @ਚ ਕੋਈ ਵਾਦਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਅੰਕੜੇ ਦਿਖਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਜਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੈਂਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੂਪਏ ਦੀ ਵਧੌਤਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ 35 ਲੱਖ 52 ਹਜ਼ਾਰ ਲਾਭਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਵੇਲਫੇ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਟਾ ਕੋਣ ਵੱਡੀ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਫਤ ਲਾਭ ਦੀ ਵਜਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦਿਓ। ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਂਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੂਪਏ ਦੀ ਵਧੌਤਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਧਵਾ, ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ, ਜਿਨਕੋ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੂਪਏ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਆਖਰੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 1000 ਅਤੇ 1500 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਬਜਟ ਦੇ ਵਾਦੇ ਯਾਦ ਕਰਵਾਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 16 ਨਵੀਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕਲੇਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਪਰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਵਾ ਪਾਈ। ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਾਲੋਂ ਪਰ ਮਿਥੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਏਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪਾਲਸੀ ਇਸ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਵਾਦੇ ਦਾ ਅੱਜ ਤਕ ਕੀ ਹੋਇਆ। ਤੀਜੇ ਸਾਲ ਦੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਮਾਲਵਾ ਵਿੱਚ ਨਾਹਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕੋਈ ਨਾਹਰ ਬਣੀ ਹੋਵੇ। ਕਿਤੇ ਦੇਰ ਰਾਤ ਅੰਧੇਰੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾ ਦੀ ਹੋ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਵਦਾ ਵੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ 5-5 ਕਰੋੜ ਰੂਪਏ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਈ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਹ ਵਦਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੀ ਵਿਰੋਧਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੁਕਰ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਚੁਟਕੁਲੇ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੰਟੈਂਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਆਂਕੜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਧਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵੀ ਪੈਸਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਰ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਦਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਧਕੇਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ @ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਮੋਰਚੇ @ਤੇ ਫੇਲ ਹੈ ਅਤੇ ਬਜਟ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾਹੀਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਜੁਮਲਾ ਹੈ।

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ

ਡਾ.ਸੰਦੀਪ ਘੰਡ, 9478231000

ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 21 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਦਾਂ ਹੈ।ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਰਫੀਕ ਵੱਲੋਂ ਸਯੁਕੰਤ ਰਾਂਸਟਰ ਸੰਘ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵੱਲੋਂ 1999 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 21 ਫਰਵਰੀ 2000 ਨੂੰ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ।ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸਾਡੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਇਤਹਾਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰਆਤ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਹਿੱਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬੇਸ਼ਕ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਆਪਣੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹੀ ਡਰਦੇ।ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ 1947 ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਹੋਈ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1948 ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੱਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।ਜਦੋਂ ਕਿ ਈਸਟ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੰਗਾਲੀ/ਬੰਗਲਾ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਉਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਵੀ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖ ਸੀ।ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਧੀਰੇਦਰਨਾਥ ਦੱਤਾ ਨੇ 23 ਫਰਵਰੀ 1948 ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ।ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੰਗਲਾ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਸ਼ਾਵਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।ਪੂਰਬੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਿਆ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਰਜਾ ਦਿਵਾਉਣ ਹਿੱਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸਘਰੰਸ਼ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰੈਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆ।21 ਫਰਵਰੀ 1952 ਨੂੰ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਢਾਕਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰਦਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਹ 21 ਫਰਵਰੀ 1952 ਵਿੱਚ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਘਟਨਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ।ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੰਗਲਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਰਫੀਕ ਉਦੀਨ ਅਹਿਮਦ,ਅਬਦਲ ਸਲਾਮ,ਅਬੁਲ ਬਰਕਤ,ਅਬਦੂਲ ਜਬਾਰ ਅਤੇ ਸਫੀਉਰ ਰਹਿਮਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਿਆ।ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਮਾਰਕ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਮੀਨਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਥੇ 21 ਫਰਵਰੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਹਜਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਭਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ 160-70 ਦੇ ਕਰੀਬ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਸ਼ਾਵਾ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 28 ਭਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੋਰ ਤੇ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ।ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਬ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੁਸ਼ਮਨ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਹਿੰਦੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਗਲਤ ਉਚਾਰਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ।ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਡੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ।ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਰੋਜਾਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਨਹੀ ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ,ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਹਿਯੋਂਗ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।ਜਦੋਂ ਅਸੀ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਬਦ ਮਾਂ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ।ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਮੁਹਾਵਰਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਵਾਂ ਮੁੱਕਣ ਤੇ ਹੀ ਚੇਤੇ ਆਉਦੀਆਂ।ਕਈ ਵਾਰੀ ਅਸੀ ਮਾਂ ਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹੁੰਦੇ।

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਕੀ ਭਸ਼ਾਵਾਂ ਵੀ ਸਿੱਖ ਸਕਦਾ।ਮਾਂ ਇੱਕ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮਾਸੀਆਂ ਕਈ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ।ਇਸ ਲਈ ਬੱਸ ਇਹ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਭਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੁੰਦਾ।ਬਹੁਤ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਤਿਆਗ ਕੇ ਨਹੀ।ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਭਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਚੀ ਗਈ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮਖੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।ਕਿਉਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਲੋਕਾਈ ਵਿੱਚ ਸਰਬ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ।ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਅਸੀ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਮਾਣ ਨਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ।ਇਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੋ ਬਗੈਰ ਸਾਡਾ ਗਿਆਨ ਅਧੂਰਾ ਹੈ।

ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੁਝ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਿੰਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀ ਬੋਲਦੇ।ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਮੈਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਿਊਬਕ ਰਾਜ ਦੇ ਮੌਂਟਰੀਅਲ ਸ਼ੀਹਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆਂ ਕਿ ਉਥੇ ਫਰੈਂਚ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਿੰਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀ ਬੋਲੀ ਜਾਦੀ।ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਸ਼ਬਦ ਸਮੱਰਥਾ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਬ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਦਰਾਹਣ ਹੈ।ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਸਾਵਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸਾਡੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਪਰ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਭੁੱਲਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਨਿਘਾਰ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਦੁੱਖ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀ ਕਿ ਇੰਨਸਾਫ ਲੈਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਪਵੇ ਜਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਨਹੀ ਜਾਣਦਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲ਼ੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕਰਕੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ/ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ,ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਦੱਅਕ ਸੰਸ਼ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੀਹਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸ਼ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਚੰਗਾਂ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਭਣਾ ਅਤੇ ਸੰਵਾਰਨਾ ਸਾਡੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।ਮਾਪਿਆਂ,ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਵਿਸਾਰਾਂਗੇ ਨਹੀ ਬਲਿਕ ਸਤਿਕਾਰਾਂਗੇ।ਅਸੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਆਖੀਰ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਜੋ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਗੁਰੁ ਸਹਿਬਾਨ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਮੀਰ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣਿ ਲਾਵਹੁ ਭੋਗੁ ਹਰਿ ਰਾਏ ॥

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 'ਸਭਰਾਅ'

ਕੁਝ ਵੀਚਾਰ ਜਾਂ ਰਸਮਾਂ ਰੀਤਾਂ ਵੇਖਾ ਵੇਖੀ ਹੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਕਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਜਿਹਾ ਪੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪੱਕੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਗ਼ਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਸਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਦਲੀਲਾਂ ਘੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਓਪਰੀ ਨਜ਼ਰੇ ਵੇਖਿਆਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਬੜੇ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਅਤੇ ਨੇਮੀ ਜਿਹੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਖ ਕੀਤਿਆਂ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਅਤੇ ਵਿਖਾਵੇਬਾਜ਼ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਰੀਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅੱਜ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਵੇਂ ਹੀ ਚੱਲ਼ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਯਾਦਾ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਰਮ ਕਰਮ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਚਾਲਾਕ ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਥੋਪੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾਂ ਰਸਮਾਂ ਦਾ ਸਿਵਾਏ ਇੱਕ ਪੁਜਾਰੀ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਦੀ ਜਕੜ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋਏ ਲੋਕ ਸਿਰ ਸੁੱਟ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਧਰਮ ਕਰਮ ਕਰੀ ਹੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੋਚਣ ਤੇ, ਧਰਮ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਕਰੜੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਧਰਮ ਦਾ ਅਸਲ ਮਹੱਤਵ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਮ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਲਾਬੀ ਆਉਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਬੱਸ ! ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕਰਮ ਕਰਵਾਉਣੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਰਮ ਬਣ ਚੁਕਿਆ ਹੈ।

ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਵੱਸ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਕੇਵਲ ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਵੱਸ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਕਈ ਰਸਮਾਂ ਤਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਘਟੀਆ ਸਨ/ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮ ਦਾ ਨਾਂ ਜੋੜਨਾ ਵੀ ਬੜੀ ਘਟੀਆ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਘਟੀਆ ਕੰਮ ਵੀ ਸੁਆਰਥ ਵੱਸ ਅਗਿਆਨੀ ਤੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਕੋਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਹੀ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਦਰ ਤੇ ਘਰ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਭੋਗ ਲਵਾਏ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਵੰਡਿਆ ਜਿਵੇਂ ਭੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ, ਸ਼ਰਾਬ ਜੋ ਵਾਮਮਾਰਗੀ ਫਿਰਕੇ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੇਵਦਾਸੀ ਪ੍ਰਥਾ ਪੁਜਾਰੀ ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮ ਨੇ ਰਲ਼ ਕੇ ਆਪਣੀ ਅੱਯਾਸ਼ੀ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਵੀ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਅਤੇ ਲਾਚਾਰੀ ਦਾ ਨਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਕਿੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਕੇ ਜਬਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੱਚੀਆ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਦੇ ਕਥਿਤ ਭਗਵਾਨ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਦੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਝੂਠਾ ਮਾਣ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਣ ਦੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਪੁਜਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾ ਆਪਣੀ ਹਵਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ। ਧਾਰਮਕ ਪੁਜਾਰੀ ਸਿੱਧਾ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਦਫੈਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਕੰਮ ਉਸਨੇ ਭਗਵਾਨ ਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਰਾਹੀ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਤ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਜਾਂ ਇਸ਼ਟ ਨਾਲ ਜੋੜ ਲਿਆ। ਸ਼ਰਾਧ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜਜਮਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਤੇ, ਕਿ ਇਹ ਛਕਾਇਆ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਦਾਨ ਦਖਸ਼ਣਾ ਮਰੇ ਪਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚੇਗੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਮਿਲੇਗਾ ਪੁਜਾਰੀ ਆਪਣੇ ਜਜਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਨਗਿਣਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਆਦਲੇ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਭੋਗ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਲਵਾਉਣ ਦੀ ਰੀਤ ਵੀ ਪੁਜਾਰੀ ਦੀ ਇਸੇ ਸੋਚ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਵੀਚਾਰਧਾਰਾ ਮਹਾਨ ਭਗਤ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਦੀ ਕਠਨ ਘਾਲਣਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਤੇ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੋਈ। ਗੁਰਮਤਿ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਅਡੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਢੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਰਿਦੁਆਰ ਵਿਖੇ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਉਲਟੇ ਪਾਸੇ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਾਖੀ ਇਸੇ ਪਾਸੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਅਸਲ ਧਰਮ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝ ਕੇ ਬਾਹਰੀ ਝੂਠੇ ਅਡੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿੱਤਾ ਪਾਣੀ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਪਿੱਤਰ ਲੋਕ ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਇਵੇਂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲਾਇਆ ਇਹ ਭਰਮ ਜਾਲ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਪਾਠ ਪੂਜਾ, ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਦਾਨ ਪੁੰਨ, ਸ਼ਰਾਧ ਆਦਿ ਸਭੋ ਕੁੱਝ ਪਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਵਰਗ ਜਾਂ ਸੁਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸਭੋ ਕੁੱਝ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਭੇਟਾਵਾਂ ਜੋ ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਤੇ ਚਸਕੇ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਕਰਵਾਈਆਂ ਸਨ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ 'ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੇਰੋ ਕੀਆ ਤੁਝਹਿ ਕਿਆ ਅਰਪਉ
ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਤੁਹੀ ਚਵਰ ਢੋਲਾਰੇ॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਪੰਨਾ ੬੯੪)

ਅਰਥ: (ਇਹ ਸਾਰੀ ਕੁਦਰਤ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ) ਤੇਰੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਵਿਚੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਕੀਹ ਰੱਖਾਂ ? (ਸੋ,) ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਚੌਰ ਹੀ ਤੇਰੇ ਉਤੇ ਝਲਾਉਂਦਾ ਹਾਂ॥

ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਪੈਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਨੁੱਖ ਰੱਬ ਨੂੰ ਕੀ ਭੇਟਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫਿਰ ਕੁੱਝ ਹੱਥੋਂ ਦੇ ਕੇ ਕੋਈ ਅਹਿਸਾਨ ਜਤਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਸਾ ਸੋਚਣਾ ਅਤੇ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮੂਰਖਤਾਈ ਹੈ। ਕੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਥੁੜ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਰੱਬ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ? ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰਚਣਹਾਰੇ ਦੇ ਭੰਡਾਰੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਖਾ ਖਰਚ ਤੇ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕੁੱਝ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਜੇ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਦਾਨੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਐਸਾ ਸੋਚਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗਾਵਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ:

ਜੇ ਕੋ ਹੋਇ ਬਹੈ ਦਾਤਾਰੁ॥
ਤਿਸੁ ਦੇਨਹਾਰੁ ਜਾਨੈ ਗਾਵਾਰੁ॥

(੨੯੨, ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ, ਮ ? ੫)

ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਂ ਰੱਬ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜੋਤ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਥਾਂ ਜਾਂ ਖਾਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਟਿਕਾਣਾ ਅਤੇ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਬਚਨ ਹਨ:

ਸੋ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਬਾਹਰਿ ਅਨੰਤ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਬਿਆਪਿ ਰਹਿਆ ਭਗਵੰਤ॥ ਧਰਨਿ ਮਾਹਿ ਆਕਾਸ ਪਇਆਲ॥ ਸਰਬ ਲੋਕ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ॥ ਬਨਿ ਤਿਨਿ ਪਰਬਤਿ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ॥ ਜੈਸੀ ਆਗਿਆ ਤੈਸਾ ਕਰਮੁ॥ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਮਾਹਿ॥ ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਦਹ ਦਿਸੇ ਸਮਾਹਿ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀ ਕੋ ਠਾਉ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਉ॥

(ਪੰਨਾ-੨੯੩-੯੪ ਮ ? ੫)

ਅਰਥ:- ਉਹ ਬੇਅੰਤ ਭਗਵਾਨ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ (ਸਭ ਥਾਈਂ) ਹਰੇਕ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ; ਧਰਤੀ ਅਕਾਸ਼ ਤੇ ਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਭਵਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਉਹ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਘਾਹ (ਆਦਿਕ) ਵਿੱਚ ਹੈ ਤੇ ਪਰਬਤ ਵਿੱਚ ਹੈ; ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਉਹ ਹੁਕਮ (ਕਰਦਾ ਹੈ), ਉਹੋ ਜਿਹਾ (ਜੀਵ) ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਪਉਣ ਵਿਚ, ਪਾਣੀ ਵਿਚ, ਅੱਗ ਵਿਚ, ਚਹੁੰ ਕੂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸੀਂ ਪਾਸੀਂ (ਸਭ ਥਾਈਂ) ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ; ਕੋਈ (ਭੀ) ਥਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; (ਪਰ) ਹੇ ਨਾਨਕ ! (ਇਸ ਨਿਸਚੇ ਦਾ) ਆਨੰਦ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ॥

ਪੰਡਤ ਪੁਜਾਰੀ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਥਾਂ ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਦੱਸ ਕੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੂਰਤੀ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰ੍ਹਾ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਰਯਾਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸੇ ਆਪਣੇ ਬਣੇ ਬਣਵਾਏ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਵਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਕੋਲੋਂ ਚੜ੍ਹਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁੱਚੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੰਗਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਖਵਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਭੋਗ ਲਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਮਾਇਆਜਾਲ ਨੂੰ ਤਾਰ ਤਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਹੇ ਪੰਡਿਤ ! ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਜੋਤ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ ਵੱਛੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਿਆ ? ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਜੂਠਾ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੁੱਲ ਦਾ ਭਵਰੇ ਨੇ ਰਸ ਪੀਤਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੋਤ ਹੈ ਨਾਲੇ ਉਸ ਨੇ ਫੁੱਲ ਨੂੰ ਜੂਠਾ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਤੇਰੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਵੇਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭਗਵਾਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਭੇਟਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ? ਫਿਰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੂਠੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸੁੱਚ ਜੂਠ ਦੇ ਭਰਮ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਰਹਿ ਗਿਆ ?

ਦੂਧੁ ਤ ਬਛਰੈ ਥਨਹੁ ਬਿਟਾਰਿਓ॥ ਫੂਲੁ ਭਵਰਿ ਜਲੁ ਮੀਨਿ ਬਿਗਾਰਿਓ॥ ੧॥ ਮਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਪੂਜਾ ਕਹਾ ਲੈ ਚਰਾਵਉ॥ ਅਵਰੁ ਨ ਫੂਲੁ ਅਨੂਪੁ ਨ ਪਾਵਉ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥ ਮੈਲਾਗਰ ਬੇਰ੍ਹੇ ਹੈ ਭੁਇਅੰਗਾ॥ ਬਿਖੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਸਹਿ ਇੱਕ ਸੰਗਾ॥ ੨॥ ਧੂਪ ਦੀਪ ਨਈਬੇਦਹਿ ਬਾਸਾ॥ ਕੈਸੇ ਪੂਜ ਕਰਹਿ ਤੇਰੀ ਦਾਸਾ॥ ੩॥ ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਉ ਪੂਜ ਚਰਾਵਉ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਵਉ॥ ੪॥ ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ ਆਹਿ ਨ ਤੋਰੀ॥ ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਕਵਨ ਗਤਿ ਮੋਰੀ॥ ੫॥

(ਪੰਨਾ-੫੨੫ ਗੂਜਰੀ, ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ)

ਭਗਤ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੁਤਾਬਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਹੋਕੇ ਉਸਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਫੋਕੇ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਜੀਵਨ ਅਜਾਈਂ ਗਵਾਉਣ ਦੀ। ਕੀ ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਸਿਖ ਸਮਾਜ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ? ਅਸਲ ਭੇਟਾ ਤਨ ਮਨ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰਮਤਿ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਅਸਲ ਭਗਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਬਿਰਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮਨੁੱਖ ਅਖੌਤੀ ਧਾਰਮਕ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਧਰਮ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਾਹਰੀ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਫੋਕੇ ਅਡੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਫਸਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਫੁੱਲ਼ਾਂ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਤਾਰ ਕੇ ਕਚਰੇ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰੂਪ, ਰੰਗ, ਸੁਗੰਧ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵੀ ਨਾ ਆਈ। ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚੋਂ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅਣਸੁਣਿਆਂ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹੀ ਐਸੀ ਮਨਮਤ ਕਰੀ ਜਾਣੀ ਕਿਧਰ ਦੀ ਗੁਰ ਮਰਯਾਦਾ ਹੈ ? ਕੀ ਉਹ ਫੁੱਲ ਉਥੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਭੇਟਾ ਨਹੀਂ ਜਿਥੇ ਡਾਲੀ ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਉਹ ਸੁਗੰਧੀ ਤੇ ਆਪਣਾ ਸੋਹਣਾ ਰੂਪ ਬਿਖੇਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਮਾਲਣ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵਰਜਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਹੇ ਮਾਲਣ ਤੂੰ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਘਟ ਘਟ ਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਖਾਸ ਜਗ੍ਹਾ ਭਗਵਾਨ ਲਈ ਫੁੱਲ ਲੇ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਤੂੰ ਭੁੱਲੀ ਹੋਈ ਹੈਂ' ਤਾਂ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਤਾਂ ਇਹੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਿਖ ਇਸ ਮਨਮਤ ਤੋਂ ਬਚਣ। ਪਰ ਸਾਡੀ ਚਤੁਰਾਈ ਦੇ ਕਮਾਲ ਵੇਖੋ ! ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਖੰਡਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹੋ ਹੀ ਸਲੂਕ ਕਰਕੇ। ਜਿਸ ਕਰਮਕਾਂਡ ਤੋਂ ਭਗਤ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਰੋਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹੋ:

ਪਾਤੀ ਤੋਰੈ ਮਾਲਿਨੀ ਪਾਤੀ ਪਾਤੀ ਜੀਉ॥ ਜਿਸੁ ਪਾਹਨ ਕਉ ਪਾਤੀ ਤੋਰੈ ਸੋ ਪਾਹਨ ਨਿਰਜੀਉ॥ ੧॥ ਭੂਲੀ ਮਾਲਨੀ ਹੈ ਏਉ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਦੇਉ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਾਤੀ ਬਿਸਨੁ ਡਾਰੀ ਫੂਲ ਸੰਕਰਦੇਉ॥ ਤੀਨਿ ਦੇਵ ਪ੍ਰਤਖਿ ਤੋਰਹਿ ਕਰਹਿ ਕਿਸ ਕੀ ਸੇਉ॥ ੨॥

(ਪੰਨਾ-੪੭੯, ਆਸਾ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ)

ਅਰਥ:- (ਮੂਰਤੀ ਅੱਗੇ ਭੇਟ ਧਰਨ ਲਈ) ਮਾਲਣ ਪੱਤਰ ਤੋੜਦੀ ਹੈ (ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਕਿ) ਹਰੇਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿੰਦ ਹੈ। ਜਿਸ ਪੱਥਰ (ਦੀ ਮੂਰਤੀ) ਦੇ ਖਾਤਰ (ਮਾਲਣ) ਪੱਤਰ ਤੋੜਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪੱਥਰ (ਦੀ ਮੂਰਤੀ) ਨਿਰਜਿੰਦ ਹੈ॥ ੧॥ (ਇਕ ਨਿਰਜਿੰਦ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕੇ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ (ਇਹ) ਮਾਲਣ ਭੁੱਲ ਰਹੀ ਹੈ (ਅਸਲੀ ਇਸ਼ਟ) ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਾਂ (ਜੀਉਂਦਾ) ਜਾਗਦਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ। (ਹੇ ਮਾਲਣ !) ਪੱਤਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੂਪ ਹਨ, ਡਾਲੀ ਵਿਸ਼ਨੂ ਰੂਪ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਸ਼ਿਵ ਰੂਪ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈਂ (ਫਿਰ) ਸੇਵਾ ਕਿਸ ਦੀ ਕਰਦੀ ਹੈਂ ? ॥

'ਬਲਿਹਾਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਵਸਿਆ' ਜਿਹੇ ਗੁਰਵਾਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ ? ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਿਆਲ ਸਾਡੀ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਬਿਬੇਕਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਗੁਰਮਤਿ ਸੋਝੀ ਵਲੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਨੂੰ ਗਲ਼ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹੋ ਕੁੱਝ ਹੀ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕੁੱਝ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਜਾਰੀ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਸਨ/ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਖੰਡਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੇ ਆਪ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸੁਆਦਲੇ ਪਕਵਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਲੰਗਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਾਉਣੇ ਮਨ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਸੋਹਣਾ, ਸੁਆਦਲਾ ਅਤੇ ਸਾਦਾ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਭੇਦ ਭਾਵ ਦੇ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹਾਲਤ ਤਾਂ ਬਹੁਤੀ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਕਵਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਭੋਗ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੰਕਤੀਆਂ ਵੀ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ 'ਲਾਵਹੁ ਭੋਗੁ ਹਰਿ ਰਾਏ'। ਕੀ ਇਹ ਪੰਕਤੀਆਂ ਸਾਡੇ ਬਣਾਏ ਭੋਜਨ ਲਈ ਹਨ ? ਕੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਪੰਕਤੀਆਂ ਕੜ੍ਹਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਜਾਂ ਰੋਟੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਪਕਵਾਨਾਂ ਲਈ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ? ਆਉ ! ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੀਏ ਤੇ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੀਏ ! ਕਿ ਕਿਤੇ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ?

ਕਿਆ ਤੂ ਸੋਚਹਿ ਕਿਆ ਤੂ ਚਿਤਵਹਿ ਕਿਆ ਤੂੰ ਕਰਹਿ ਉਪਾਏ॥ ਤਾ ਕਉ ਕਹਹੁ ਪਰਵਾਹ ਕਾਹੂ ਕੀ ਜਿਹ ਗੋਪਾਲ ਸਹਾਏ॥ ੧॥ ਬਰਸੈ ਮੇਘੁ ਸਖੀ ਘਰਿ ਪਾਹੁਨ ਆਏ॥ ਮੋਹਿ ਦੀਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਠਾਕੁਰ ਨਵ ਨਿਧਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੋਜਨ ਬਹੁ ਕੀਏ ਬਹੁ ਬਿੰਜਨ ਮਿਸਟਾਏ॥ ਕਰੀ ਪਾਕਸਾਲ ਸੋਚ ਪਵਿਤ੍ਰਾ ਹੁਣਿ ਲਾਵਹੁ ਭੋਗੁ ਹਰਿ ਰਾਏ॥ ੨॥ ਦੁਸਟ ਬਿਦਾਰੇ ਸਾਜਨ ਰਹਸੇ ਇਹਿ ਮੰਦਿਰ ਘਰ ਅਪਨਾਏ॥ ਜਉ ਗ੍ਰਿਹਿ ਲਾਲੁ ਰੰਗੀਓ ਆਇਆ ਤਉ ਮੈ ਸਭਿ ਸੁਖ ਪਾਏ॥ ੩॥ ਸੰਤ ਸਭਾ ਓਟ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਏ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੰਤੁ ਰੰਗੀਲਾ ਪਾਇਆ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੈ ਆਏ॥ ੪॥

(ਪੰਨਾ-੧੨੬੬, ਮਲਾਰ ਮ ? ੫)

ਅਰਥ:- ਹੇ ਸਹੇਲੀ ! (ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ) ਘਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਪਤੀ ਜੀ ਟਿਕੇ ਹਨ (ਮੇਰੇ ਅੰਦਰੋਂ ਤਪਸ਼ ਮਿੱਟ ਗਈ ਹੈ, ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦਾ) ਬੱਦਲ ਵੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੇ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਹੇ ਮਾਲਕ, ਪ੍ਰਭੂ ! ਮੈਂ ਕੰਗਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਕਰੀ ਰੱਖ (ਇਹ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ) ਨੌ ਖਜ਼ਾਨੇ ਹੈ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ। ਹੇ ਭਾਈ ! (ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਰਨ ਛੱਡ ਕੇ) ਤੂੰ ਹੋਰ ਕੀਹ ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਦਾਂ ਹੈਂ ? ਤੂੰ ਹੋਰ ਕੀਹ ਉਪਾਵ ਚਿਤਵਦਾ ਹੈਂ ? ਤੂੰ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਹੀਲੇ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ? (ਵੇਖ,) ਜਿਸ (ਮਨੁੱਖ) ਦਾ ਸਹਾਈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਪ ਬਣਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ, ਦੱਸ, ਕਿਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? ॥ ੧॥ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਮਿੱਠੇ ਸੁਆਦਲੇ ਖਾਣੇ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਬੜੀ ਸੁੱਚ ਨਾਲ ਰਸੋਈ ਸੁਥਰੀ ਬਣਾਂਦੀ ਹੈ, ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ !

(ਤੇਰੇ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਦੀ ਰਸੋਈ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮਿਹਰ ਕਰ, ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ) ਹੁਣ ਪਰਵਾਨ ਕਰ॥ ੨॥ ਹੇ ਸਖੀ ! ਇਹਨਾਂ (ਸਰੀਰ) ਘਰਾਂ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ (ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਪਤੀ) ਅਪਣਾਂਦਾ ਹੈ (ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪਰਕਾਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਮਾਦਿਕ) ਦੁਸ਼ਟ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਅਤੇ ਦੈਵੀ ਗੁਣ) ਸੱਜਣ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੇ ਸਖੀ ! ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੋਹਣਾ ਲਾਲ (ਪ੍ਰਭੂ) ਆ ਵੱਸਿਆ ਹੈ, ਤਦੋਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਸੁਖ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਏ ਹਨ॥ ੩॥ ਹੇ ਦਾਸ ਨਾਨਕ ! ਧੁਰ ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਜਿਸ ਜੀਵ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਓਟ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਹਣਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਤੀ ਮਿਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਪੋਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ॥ ੪॥

ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਅੰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਵਾਲ

ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ 10 ਤੋਂ 13 ਦਸੰਬਰ 2017 ਤਕ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਿਊਨੈੱਸ ਆਇਰਸ ਵਿੱਚ ਹੋਈ 11ਵੀਂ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰੀ ਚਾਰ-ਰੋਜ਼ਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ। ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰੀ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਦੇ ਤੌਰ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਅਤੇ ਸਿਖਰਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਖਰ ਵਾਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸੰਗਠਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅੰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਰਵਜਨਕ ਭੰਡਾਰਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰੌਨਿਕ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਬਾਰੇ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਭਾਰਤ, ਚੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 100 ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਢੁੱਕਵੇਂ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੰਮ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਰਾਬਰਟ ਲਾਈਟਹਾਈਜ਼ਰ ਨੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜੇ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਜਦੋਂਕਿ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਘੋਸ਼ਿਤ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਛੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਣ।" ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਸਲੂਕ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵੀ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 60 ਕਰੋੜ ਗ਼ਰੀਬ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।" ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਅਨਾਜ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ 'ਗੈਟ' (ਜਨਰਲ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਆਨ ਟੈਰਿਫ਼ਸ ਐਂਡ ਟਰੇਡ) ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬਾਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤਾ ਅਨਾਜ ਦੇਣ ਲਈ ਅਨਾਜ ਦੇ ਸਰਵਜਨਕ ਭੰਡਾਰਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁੱਖਮਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ, ਅੰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗ਼ਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗ਼ੁਰਬਤ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡਬਲਿਊਟੀਓ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਬਸਿਡੀ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੀ ਸਬਸਿਡੀ ਗਿਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬਸਿਡੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਰੈਂਫਰੈਂਸ ਕੀਮਤ, ਜੋ ਸਾਲ 1986-88 ਵਿੱਚ ਸੀ, ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਬਸਿਡੀ ਉਸ ਉਤਪਾਦ (ਫ਼ਸਲ) ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ 10 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇੱਕ ਤਾਂ 1986-88 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਡੰਪਿੰਗ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਮੁਦਰਾ-ਸਫ਼ੀਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਉਤਪਾਦ 'ਤੇ ਸਬਸਿਡੀ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ, ਚੀਨ, ਜੌਰਡਨ, ਮੋਰੱਕੋ, ਤੁਰਕੀ, ਮਿਸਰ ਆਦਿ ਨੇ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ 2013 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਨੌਵੀਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਰੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਕਰ ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਸਬਸਿਡੀ ਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਰਵਜਨਕ ਭੰਡਾਰਣ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਪੀਸ ਕਲਾਜ਼ ਮੁਤਾਬਿਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅੰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਨਾਜ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਫ਼ਸਲ ਲਈ ਸਬਸਿਡੀ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ 10 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵ ਦਸੰਬਰ 2017 ਤਕ ਲੱਭ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਮਸਲੇ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਸਵੀਂ ਸਿਖਰ ਵਾਰਤਾ ਮੌਕੇ ਜਾਰੀ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਿਆਰਵੀਂ ਸਿਖਰ ਵਾਰਤਾ ਬੇਸਿੱਟਾ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਭਾਵੇਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਦਾ ਸਰਵਜਨਕ ਭੰਡਾਰਣ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ 'ਪੀਸ ਕਲਾਜ਼' ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਸਰਵਜਨਕ ਭੰਡਾਰਣ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਖ਼ੁਰਾਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਨਾਜ ਦਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; (ਅ) ਇਸ ਮੱਦ ਅਧੀਨ ਬਾਲੀ ਸਿਖਰ ਵਾਰਤਾ ਸਮੇਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੀ ਆਉਣਗੇ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅੰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ (ਸ) ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਭੰਡਾਰ ਫ਼ਸਲ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅੰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਕਾਫ਼ੀ ਕਠਿਨ ਹੈ। ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਕ ਭੰਡਾਰਣ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤ ਰਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਲਈ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਾਂਗ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਬਾਦੀ ਆਪਣੀ ਉਪਜੀਵਕਾ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਗ਼ਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਮਾਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਂ-ਮਾਤਰ ਹੈ। 'ਥਰਡ ਵਰਲਡ ਨੈੱਟਵਰਕ' ਦੇ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸ਼ਤਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਅੰਦਾਜ਼ਿਆਂ ਮੁਤਾਬਿਕ 2013 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਰੇਕ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ 68,910 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ, ਜਪਾਨ ਨੇ 14,136 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ 12,384 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਚੀਨ ਨੇ ਹਰੇਕ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ 348 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ, ਭਾਰਤ ਨੇ 228 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ 73 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਸਬਸਿਡੀ ਵਜੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਵੀ 2013 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ 'ਪੀਸ ਕਲਾਜ਼' ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚੀਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੀ 2013 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਨ ਦੇ ਸਰਵਜਨਕ ਭੰਡਾਰਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਵਿਤਰਣ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੀ ਦਸੰਬਰ 2017 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਇੱਕ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ 'ਤੇ ਸਬਸਿਡੀ, ਅਨਾਜੀ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਤਪਾਦਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਜੋਂ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਸਿਖਰ ਵਾਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਗਤੀਰੋਧ ਇਸੇ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ 'ਅਮਰੀਕਾ ਫਸਟ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਵੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਮਰੀਕੀ ਬਾਸ਼ਿੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਗਠਨ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਮੁੱਢਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਹੋਣਗੇ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸਮੁਖੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਵਪਾਰਕ ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਲਝੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਅਲਪ-ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਮੌਕੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਸਕੇਗੀ ?

ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ
ਖੇਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ

ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਸਾਈਬਰ ਵਾਰਫੇਅਰ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗ 'ਚ ਕੀ ਹੈ ਭੂਮਿਕਾ ?

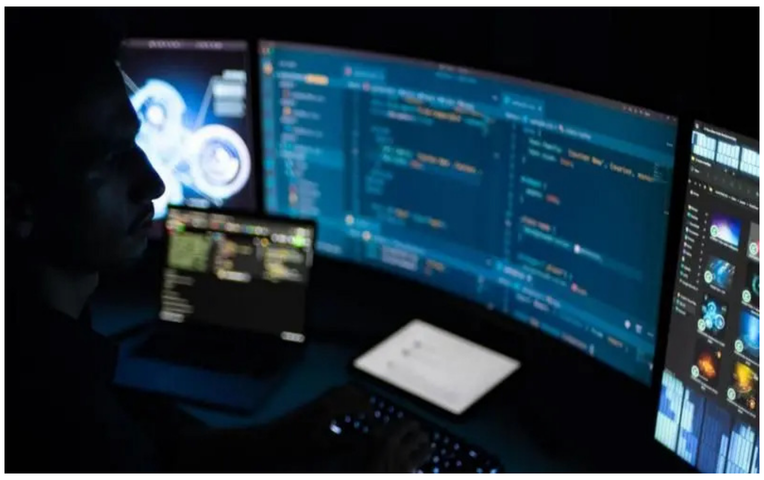

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਫੌਜੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਇਹ ਦੱਸਣ 'ਚ ਹਿਚਕਿਚਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਯੂਐਸ ਸੈਂਟਰਲ ਕਮਾਂਡ ਹਰ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਪੋਸਟ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਈਬਰ ਸਪੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨ ਹਨ। ਕਈ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ, ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਅਤੇ ਦਰਜਨਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਾਈਬਰ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬੇਹੱਦ ਘੱਟ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸਾਈਬਰ ਸਪੇਸ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਯੂਐਸ ਸੈਂਟਰਲ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਐਡਮਿਰਲ ਬਰੈਡ ਕੂਪਰ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਅਪਡੇਟ 'ਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੁਲਾੜ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਸਪੇਸ ਤੱਕ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਤਾਂ ਆਓ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਈਬਰ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਦੌਰ ਦੀ ਜੰਗ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਾਈਬਰ ਜਾਸੂਸੀ

ਸਾਈਬਰ ਜਾਸੂਸੀ ਅਤੇ ਹੈਕਿੰਗ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੀ ਤਿਆਰੀ 'ਚ ਤਥਾਕਥਿਤ ÷ਪ੍ਰੀ-ਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨਿੰਗ÷ 'ਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਪੈਂਟਾਗਨ 'ਚ ਜੁਆਇੰਟ ਚੀਫਸ ਆਫ ਸਟਾਫ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਰਨਲ ਡੈਨ ਕੇਨ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੰਗ ਲਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਸ 'ਚ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਤਥਾਕਥਿਤ ÷ਟਾਰਗੇਟ ਸੈੱਟ÷ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਹੈਕਰ ਕਿਸੇ ਅਸਲ ਹਮਲੇ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬੁਣਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਈਰਾਨ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੈੱਟਵਰਕ 'ਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੈੱਟਵਰਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਟੀਚਾ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਨਾਂਅ ਨਾ ਦੱਸਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਨੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਅਤੇ ਟ ?ਰੈਫਿਕ ਕੈਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੈਕ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਯਾਤੁੱਲਾ ਅਲੀ ਖਾਮੇਨੇਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਉਸ ਹਮਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਲੀ ਖਾਮੇਨੇਈ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ। ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੰਪਨੀ ਚੈੱਕ ਪੁਆਇੰਟ ਦੇ ਥਰੈੱਟ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਮਾਹਰ ਸਰਗੇਈ ਸ਼ਾਈਕੇਵਿਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੈਮਰੇ ਸਾਈਬਰ ਜੰਗ 'ਚ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਰੀਅਲ ਟਾਈਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਗ੍ਰਾਊਂਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਜਾਸੂਸਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਰਵਾਇਤੀ ਖ਼ੂਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਫੌਜੀ ਸਾਈਬਰ ਰੱਖਿਆ ਮਾਹਰ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਰੇਮੇਡੀਓ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਤਾਲ ਕੋਲੇਂਡਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸਾਈਬਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅਭਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਇਟਰਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਬੰਬ ਡਿੱਗਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ, ਇਸ ਐਪ ਦੇ ਯੂਜ਼ਰਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਮਦਦ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹੇਗਸੇਥ ਨੇ ਇਸ ਹਫਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਹੋਰ ਸਿਸਟਮ ਲੱਭ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਜੰਗ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਚ ਸਾਈਬਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ, ਓਪਨ ਸੋਰਸ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ, ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਜਾਸੂਸੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਈਰਾਨ 'ਚ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਸੰਭਾਵਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੰਮ 'ਚ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦਾ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਹੇਗਸੇਥ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਖ਼ੂਫੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਕਰਨਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਟੀਚਾ ਕਿਵੇਂ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਜੋ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਈਬਰ ਜੰਗ ਦੀ ਧੁੰਦ

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦਾ ਈਰਾਨ ਖਿਲਾਫ ਵੱਡੇ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਦਾ ਲੰਬਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬੇਹੱਦ ਖ਼ੂਫੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਵੱਜੋਂ, ਸਾਲ 2010 'ਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਸੰਭਾਲ ਸਹੂਲਤਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਚਰਚਿਤ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਸਟਕਸਨੇਟ ਹੈਕ ਬਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਜ਼ਰਾਇਲ 'ਤੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਹੈਕਟਿਵਿਸਟ ਗਰੁੱਪ ਪ੍ਰੀਡੇਟਰੀ ਸਪੈਰੋ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਗੜਬੜ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਕੋਲੇਂਡਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ÷ਜੇ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਭਿਆਨਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਤਕਨੀਕ, ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਜਾਂ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਸਰੋਤ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ੋਖਮ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਜਲਦੀ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ÷ਸਾਈਬਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਅਸਲੀ ਤਾਕਤ ਅਕਸਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰੌਇਲ ਯੂਨਾਈਟੈੱਡ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਡਾ. ਲੁਈਸ ਮੈਰੀ ਹਿਊਰਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਜਿੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਨਤਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜੰਗ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਈਬਰ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਂਗ ਹੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਿਯਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਹਿ ਸਕਣ।

ਇਕ ਪਿਤਾ ਦੀ ਆਖ਼ਰੀ ਇੱਛਾ

ਅਗਲੇ ਜਨਮ ਬਣਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਧੀਆਂ ਦਾ ਪਿਤਾ

ਘਟਨਾ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਕਰੀਬੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਬੀਮਾਰ ਹੋਣ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਅਤੀ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਬੰਧਤ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦਾਖ਼ਲ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਸਮੇਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਅਮਲੇ ਵਲੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਵਾਰਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਰੀਜ਼ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਉੱਥੇ ਬਾਹਰ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਆਪਣਿਆਂ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਦੁਆਵਾਂ ਮੰਗਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸਾਂਝ ਉਪਜ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮੱਦਦ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਇਕ ਦਿਨ ਇਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀ ਬੇਟੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਕੇ ਬੈਠ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਪਾਰਕ ਦੀ ਵਾੜ ਵੱਲ ਚਿਹਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਕੱਪੜਾ ਲਪੇਟ ਕੇ ਮਰਦਾਨਵੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਭਾਂਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਮਰਦ ਦੀ ਤਰਾਂ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਨਾਟਕੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਜਾਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਹਮਦਰਦੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਪੁੱਛਾਂ ਉਸ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਬਿਆਨ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੇ ਰੋਗ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਦਾਖ਼ਿਲ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾ ਸਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਤੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਅੰਤਮ ਸਮੇ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੌਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰ ਰਿਹੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਅਖ਼ੀਰਲੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਤਾਂਘ ਸੀ। ਪਰ ਧੀ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਤੇ ਵੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਦਾਸੀ, ਬੇਟੀ ਕੋਲੋਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪੁੱਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਆਵਾਜ਼ ਬਦਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇੱਕ ਝੂਠੀ ਤਸੱਲੀ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਪਿਤਾ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ’ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਝਲਕ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਨਾਟਕੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਧੀ ਆਪਣੇ ਬੀਮਾਰ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਥੀਰੈਪੀ ਵੀ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਭਾਂਵੇਂ ਲੰਮੀ ਉਡੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਫਿਰ ਘੋਰ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦਾ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਇਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹੀ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਆਪਣੇ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕੇ ਪਿਤਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਦਤਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮੌਤ ਵੱਲ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਡਾਕਟਰੀ ਨਿਰੀਖਣ ਮੁਤਾਬਕ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਆਕਸੀਜਨ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਘਟਦੇ ਪੱਧਰ ਕਾਰਣ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਸੀ। ਬੇਟੀ ਪਿਤਾ ਕੋਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਇੱਛਾ ਵਾਰੇ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਜ਼ਜ਼ਬਾਤਾਂ ਦੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਣ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਲਈ ਮੇਰੀ ਮੱਦਦ ਚਾਹੀ। ਜਦੋਂ ਮੈ ਉਸ ਬਜੁਰਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਖ਼ਵਾਹਿਸ਼ ਵਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਥਿਰਕਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਮਝਣ ਦੇ ਅਸਮੱਰਥ ਸਾਂ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਪੈਨ ਤੇ ਕਾਪੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਉੱਪਰ ਉਸ ਨੇ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ‘ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਜਨਮ ਸਿਰਫ਼ ਧੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਪਿਤਾ ਬਣਾਂ’। ਮੌਤ ਦੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਤੇ ਖੜੇ ਇਸ ਲਾਚਾਰ ਬਾਪ ਦੀ ਅਖ਼ੀਰਲੀ ਚਾਹਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਰਾ ਮਾਹੌਲ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਗਿਆ। ਭਾਂਵੇਂ ਪੁਨਰ ਜਨਮ ਦੀ ਸੋਚ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾ ਸੀ ਪਰ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਸਿਰਫ਼ ਧੀਆਂ ਦਾ ਬਾਬਲ ਹੋਣ ਦੀ ਫ਼ਰਿਆਦ ਕਰਨਾ ਇਸੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤਰ ਮੋਹ ਦੇ ਕੌੜੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇੱਕ ਸਿਖ਼ਰ ਦਾ ਸੱਚ ਸੀ। • ਮੋਬਾਈਲ ੯੪੧੭੦-੫੧੬੨੭

ਮੌਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰ ਰਿਹੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਅਖ਼ੀਰਲੇ ਸਮੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਤਾਂਘ ਸੀ। ਪਰ ਧੀ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਤੇ ਵੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਦਾਸੀ, ਬੇਟੀ ਕੋਲੋਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪੁੱਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਆਵਾਜ਼ ਬਦਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇੱਕ ਝੂਠੀ ਤਸੱਲੀ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਪਿਤਾ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ’ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਝਲਕ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ।

ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਗ਼ਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਉੱਪਰ ਉਸ ਨੇ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ‘ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਜਨਮ ਸਿਰਫ਼ ਧੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਪਿਤਾ ਬਣਾਂ’। ਮੌਤ ਦੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਇਸ ਲਾਚਾਰ ਬਾਪ ਦੀ ਅਖ਼ੀਰਲੀ ਚਾਹਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਰਾ ਮਾਹੌਲ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੁਨਰ ਜਨਮ ਦੀ ਸੋਚ ਇਕ ਕਲਪਨਾ ਸੀ ਪਰ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਸਿਰਫ਼ ਧੀਆਂ ਦਾ ਬਾਬਲ ਹੋਣ ਦੀ ਫ਼ਰਿਆਦ ਕਰਨਾ ਜੀਵਨ ’ਚ ਪੁੱਤਰ ਮੋਹ ਦੇ ਕੌੜੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇਕ ਸਿਖ਼ਰ ਹੈ...

ਕੰਮਕਾਜੀ ਔਰਤਾਂ ਪਹਿਨਣ ਅਜਿਹੀ ਪੋਸ਼ਾਕ

ਔਰਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਰਦ, ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸਾਰੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਔਰਤਾਂ, ਸਗੋਂ ਮਰਦ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸੂਝਬੂਝ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਨੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਵਧਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਸੀਮਤ ਪਹਿਰਾਵੇ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਆਸਾਨ ਹੈ ਪਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਅਸੀਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਕੀ ਪਹਿਨਣ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵੱਖਰੀ ਦਿਸੇ। ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਿਚ ਕੈਦ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਨਾਰੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਪੇਸ਼ਾ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। × ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਵੀ ਬਣੀ ਰਹੇ। × ਕੰਮਕਾਜੀ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਪੁਸ਼ਾਕ ਸਲਵਾਰ-ਕਮੀਜ਼ ਹੀ ਹੈ। ਕੁਆਰੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਜੀਨਸ, ਪੈਂਟ ਅਤੇ ਟਾਪ ਵੀ ਪਹਿਨ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। × ਪੁਸ਼ਾਕ ਉਹੀ ਪਹਿਨੋ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਵਿਚ ਨਿਖਾਰ ਆਵੇ। ਸਿਰਫ ਫੈਸ਼ਨ ਲਈ ਪੁਸ਼ਾਕ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾ ਕਰੋ। × ਕੱਪੜੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਪਹਿਨੋ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਿੰਗੇ ਕੱਪੜੇ ਹੀ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਫਿਟਿੰਗ ‘ਤੇ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਚੰਗੀ ਫਿਟਿੰਗ ਦਾ ਕੱਪੜਾ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਿਖਾਰਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਿੰਗਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। × ਡਰਾਈਕਲੀਨਿੰਗ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਮਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਹਿਨੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੱਪੜੇ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਦਾਗ ਲੱਗਣ ‘ਤੇ ਡਰਾਈਕਲੀਨਰ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

With Mojtaba Khamenei at the helm, is there still an off-ramp to the Iran war?

The US and Israel finally got what they wanted: regime change in Iran. But Ali Khamenei's replacement is probably not what they were looking for when they struck Tehran on February 28.

Khamenei, Iran's Supreme Leader, was killed along with more than 40 top military leaders on day one. Israel and the US were hopeful that this would trigger an outpouring of Iranians on the streets of Tehran, which would finally result in the downfall of the Islamic regime. But the regime did not fall. What's more, the pressures of war have resulted in the "Assembly of Experts" nominating Mojtaba Khamenei as the next Supreme Leader of Iran, taking over from his slain father.

Not much is known about Mojtaba. But the chances of him accommodating the American-Israeli agenda are remote at best. The 56-year-old is the second son of Ali Khamenei and was born in 1969 in Mashhad, an important religious centre in Iran.

He fought alongside the Islamic Revolutionary Guard Corps during the Iran-Iraq war in the 1980s. He studied with the most highly-placed clerics in the holy city of Qom, and later taught at a seminary himself. He has very close ties with the IRGC, which was reportedly one of the key factors in his becoming the Supreme Leader.

Mojtaba and the war

Having witnessed an invasion on grounds that are proving to be suspect and artificially manufactured, and seeing the assassination of his father, mother, wife, and daughter, revenge and retribution are more likely his goals than peace and reconciliation. Therefore, there could not have been a poorer result for the US than the announcement of the new Supreme Leader.

Regime Change: With him becoming the Supreme Leader, that too with strong IRGC backing, it is very unlikely that the primary US-Israel objective of "regime change" will actually come through. If anything, it is likely to solidify the regime's power and control over the country, especially given that Iran's political and military structures are still standing and giving an equal fight.

Nuclear Issue: The nuclear issue — especially the right to enrichment — is something that Iran has consistently maintained as a sovereign right and is therefore unlikely to be compromised. Ali Khamenei had maintained that Iran would never pursue nuclear weapons and had reportedly issued a fatwa against it. However, with his death, the fatwa too is dead, and the bitter lesson learnt over the two wars (including the Twelve-Day War in June 2025) may well motivate the new leadership to review its stance once the war is over.

If that happens and Iran actually decides to go nuclear, it will lay to waste all the hard work and sanctions that the US and Israel have tried to impose on Iran over the past decades. Also, the "existential threat" to Israel may well become real if and when that happens. Military capabilities: With an ageing air force and weak air defence, it is the missiles and drones Iran developed over the past decades that have helped it retain an edge. Mojtaba is therefore unlikely to agree to discuss missile capabilities during talks on ending the war. On the contrary, going forward, the ballistic missile programme will likely get an additional boost in range, technology (hypersonic glide missiles), and lethality.

Relations with the Gulf: This war has also clearly demonstrated Iran's resolve to take the battle to its neighbours, if required.

Also, the fact that the American security guarantees have failed to safeguard these countries against Iranian missiles and drones gives Iran an edge in talks with the countries in the region during and after the war.

Iran made it clear that unless the Gulf states ensure that the US and Israel are not able to use their land, sea, or air to target Iran, they too would be targeted. It was a wakeup call for the region that, for decades, had relied on externally outsourced measures to ensure national security.

With Mojtaba taking over — and being in the same age bracket as Crown Prince Mohammed bin Salman of Saudi Arabia and President of the UAE, Mohamed bin Zayed — it is likely that a new understanding may be forged for their collective security.

It's worth remembering that in March 2023, Saudi Arabia and Iran signed a peace deal. Many conciliatory measures in the region followed before the Gaza war broke out in October 2023. Weaponisation of energy: For the first time, Iran has stopped the flow of crude oil and natural gas through the critical choke point, Strait of Hormuz. Its impact on the global economy has been unprecedented, and every day that the Strait remains closed, the world is teetering towards energy shortage and economic meltdown.

Iran under Mojtaba is likely to further strengthen its hold over this trump card for the future.

Regime continuity: One of the major reasons for distress in Iran against the regime has been economic woes and social restrictions imposed, especially on women. With a younger Supreme Leader who is looking ahead at three to four decades of rule, Mojtaba might be tempted to address these issues at the earliest to further reinforce the regime's control and acceptance in the country.

President Masoud Pezeshkian had already hinted at undertaking major economic reforms before the war broke out, and with a younger Supreme Leader, it might just happen.

Looking Ahead

The US and Israel had launched "pre-emptive strikes" into Iran with the primary aim of regime change.

Coupled with it were the aims of destroying its nuclear programme, the ballistic missile program, and the conventional military capability, and orchestrating fractures in the loyalty of the IRGC.

Two weeks into the war, none of the stated aims look anywhere near fruition. On the contrary, Iran has hit back hard and is causing huge losses to the US and Israel. Israel has imposed complete censorship on reporting on war in Israel, while the US is issuing advisories daily to its staff and people to vacate their bases and homes and fly away from the region.

Combat stamina is also running low, with reports of interceptors, key to stopping Iranian missiles, running very low and with little chance of early replenishment.

In such a scenario, an off-ramp based on American terms looks highly unlikely. In fact, soon after the announcement of Mojtaba as the Supreme Leader, Iran made a categorical announcement that the war will end only when Iran wants and, on its terms, only.

As per reports in Western media, President Trump is under tremendous pressure for having become a party to this gross misadventure. The body-bag count is likely to go up drastically once the war ends and losses are publicly made available.

Military said it's more fun to sink them: Trump on destroying vs capturing Iran ships

US President Donald Trump on Monday claimed that the US Navy has sunk 46 "top-of-the-line" Iranian naval ships so far. While addressing a gathering of congressional Republicans in Washington DC, Trump recalled his conversation with a military official on the US Navy's campaign against Iran's navy.

When President Trump asked about capturing and reusing Iranian ships rather than sinking them, the official quipped, "It's more fun to sink them." President Trump's comments on the destruction of the Iranian Navy followed his quick flip-flop on how long the war in the Middle East will continue.

Earlier in the day, he told an American news outlet that the war was "pretty much" complete and that Washington was "very far ahead" of his initial four-to-five week estimated time frame. "I think the war is very complete, pretty much. They have no navy, no communications, they've got no Air Force," Trump told CBS News. But hours later, while speaking to Congressional Republicans at an event, Trump said that the US had "not won enough" yet and that the war would continue until Iran was "totally and decisively defeated." Reacting to Trump's prediction about the war concluding sooner, Iran's Revolutionary Guards said that it would be the one to "determine the end of the war". The outfit, which swears allegiance to the Shiite regime, added that it would not allow "one litre of oil" to leave the region if attacks from the United States and Israel continue. The war has effectively shut the Strait of Hormuz, a chokepoint for global oil and liquefied natural gas transport, leaving tankers unable to sail for more than a week and forcing producers to halt pumping as storage fills. The United States and Israel began attacking Iran on February 28 and Iran responded with its own strikes against Israel and Gulf states with US bases. However, their aims differ.

While Israel aims to overthrow Iran's system of clerical rule, US wants to destroy Iran's missile capabilities and nuclear programme.

Children killed, a school turned into a graveyard: even in wartime, we can't accept this

The killing of a reported 168 people, primarily schoolgirls, in the bombing of the Shajareh Tayyebeh school in Minab in Iran has shaken to its very core the conscience of the world.

The attack, carried out nearly two weeks ago when classes were under way, reduced the school building to rubble. Parents who had sent their daughters to school discovered minutes later that classrooms had become mass graves. One mother, whose daughter Zeinab had memorised the Quran and was due to compete in a national recitation contest, wept as she said: "My dream died with her." A UN human rights panel has already demanded that the killings must be "Urgently, independently and effectively investigated, with accountability for any violations".

Which country is responsible for the massacre has been disputed. Over the weekend Donald Trump disclaimed any culpability on the part of the US. "We think it was done by Iran, because they're very inaccurate with their munitions" he said on Air Force One. But on Monday, a BBC investigation produced evidence of multiple US Tomahawk missiles fired and landing in the vicinity of the school, hitting, they believe, the school itself, as well as a medical clinic reportedly belonging to the Islamic Revolutionary Guard Corps (IRGC). The BBC found no evidence of a separate Iranian-fired missile landing at the site. Despite this, Trump doubled down, saying: "Numerous other nations have Tomahawks. They buy them from us." But according to provisional and as yet unofficial reports on Wednesday, US Central Command may have created target coordinates for the strike from outdated information.

On whoever the blame finally lies, the school massacre is no isolated event. Reportedly, on the same day, the bombing of another school, the Hedayat high school in the Narmak district in Tehran, left two students dead.

No child should ever become collateral damage in a conflict. Yet we know that more than 200 children have been killed by Iranian security forces in their recent crackdown. And not only have 740,000 Palestinian students been denied their right to education in Gaza and the West Bank, according to a University of Cambridge study, 90% of Gaza's schools have been razed to the ground or damaged, and at least 18,069 students and 780 teachers have lost their lives. And Unicef has reported that since 2 March at least another 83 children have been killed in Lebanon. The school bombing exposes how thin the protective international legal framework becomes when tested by great power rivalries and terrorist acts. Schools, which should be safe havens, are increasingly being drawn into war, with pupils and teachers easy targets who cannot fight back. According to the Global Coalition to Protect Education from Attack, more than 10,000 students and educators were reportedly killed or otherwise harmed by attacks on education in 2022 and 2023. The increased tendency to fight wars in built-up areas means that it has become almost as dangerous to be a child on the streets or at school as a soldier on the front.

The Geneva conventions and international humanitarian law, and the 1989 Convention on the Rights of the Child, unequivocally prohibit assaults on children and schools. Attacks on educational buildings are war crimes listed in article 8 of the Rome statute, which constituted the international criminal court (ICC).

Arrest and prosecution should face leaders who order, authorise or knowingly permit such attacks. Precedent for this comes in the ICC warrant issued against Joseph Kony, leader of the Lord's Resistance Army, which cited his attacks on schools in Uganda.

While schools are, like hospitals (until recent violations), accepted to be protected places, in practice they are treated more as part of civilian infrastructure. This has undermined what should be a simple principle: that schools exist for learning, and must never become theatres of war or staging grounds for military operations. No child should die for trying to learn, and those who attack innocent girls and boys should be subject to the same degree of judicial accountability as those who commit other crimes against humanity. Equally, when armies occupy classrooms, store ammunition in gymnasiums or launch rockets from playgrounds, they erase the distinction between combatant and civilian at the heart of humanitarian law and should be prosecuted.

We cann ot afford to stand by as yet another established international law governing the conduct of war is broken, apparently with impunity.

Now is the time for every combatant to be warned in no uncertain terms that schools deserve the same moral status as hospitals – protected places – and the same protection under international law.

It is also right to expose those countries who use two get-out clauses to claim impunity: first, to deny an attack was "intentional" or "deliberate" and second, to claim that the school they attacked was being used for military purposes.

The Mandelson papers reveal a prime minister who would rather not hear from dissenting voices

The arrogance takes your breath away, even to the end. Sacked in disgrace for bringing shame upon those who trusted him, Peter Mandelson's response, we now know, was to unsuccessfully demand half a million pounds of public money to go quietly, all while haughtily insisting upon his dignity as a servant of the crown. In other words, this week's disclosures suggest Mandelson behaves in a tight corner pretty much exactly as bitter experience suggests he might. What they still don't explain satisfactorily is why Downing Street, seemingly alone, failed to anticipate that.

To understand what went wrong, imagine the three-step process by which he became ambassador to Washington as a sandwich: two bland slices of officialdom, representing the Cabinet Office's initial efforts at due diligence and a deeper vetting process at the end, glued together with political filling. Take away the middle, which is the political operation around the prime minister himself, and what's left is dry bread falling apart in your hands.The words "general reputational risk", peppered throughout the Cabinet Office's brief summary of Mandelson's inglorious career to date, are mandarin-speak for "don't say we didn't warn you". Though the publicly available facts – chiefly but not only about his friendship with the convicted sex offender Jeffrey Epstein – were bad enough, civil servants were signalling that they couldn't rule out worse to come. That their verdict isn't more emphatic may surprise some, but it reflects unelected officials working as they are designed to in a democracy: not blocking a potentially bad decision so much as listing all the ways it might go wrong, before leaving the final call to elected politicians.

What emerges isn't a portrait of a wildly dysfunctional, chaotic No 10, nor one afraid of telling its prime minister home truths. Instead it suggests an oddly rigid operation that had no time for objections, even ones that would have saved its bacon.

Why didn't alarm bells ring when the veteran national security adviser Jonathan Powell – who knew Mandelson better and for longer than anyone else in Downing Street – expressed concerns about the appointment to Starmer's then chief of staff, Morgan McSweeney? Everything felt "weirdly rushed", Powell told the postmortem following Mandelson's sacking, with Donald Trump's January inauguration setting a hard deadline. But still, there should have been time for the kind of wider political discussion that might have allowed Starmer to hear from dissenting voices. Instead, the task of challenging Mandelson over his politically toxic relationship with Epstein was seemingly left to the two people arguably least likely to give him a rough ride: McSweeney, who saw him as a mentor and relied heavily on his political advice, and then director of communications Matthew Doyle, a personal friend.

The critical document detailing exactly what Mandelson was asked and exactly how he answered remains under wraps, reportedly to avoid prejudicing a police investigation into his conduct in public office, as does Mandelson's confidential vetting file. So we can't say for certain whether, as Starmer insists and Mandelson denies, he lied when cornered.

But what we do know is that Downing Street evidently now regrets beginning vetting only after Keir Starmer had publicly announced Mandelson's appointment meaning any official who wanted to block him on security grounds would have had to be prepared to publicly embarrass the prime minister at home and in the court of Trump – and that the whole thing was considered such a done deal in Whitehall that Mandelson began receiving confidential briefings before his security clearance came through. Minds, in short, were already made up. But whose mind, exactly?

Not for the first time, the prime minister emerges from this admittedly partial picture less as the main character in his own drama than as an oddly disembodied presence, bursting onstage only after it's all gone wrong to stress (according to the official minutes) "his strong concern for Epstein's victims", and for the importance of government work to reduce violence against women and girls, or to rail in public against Mandelson for allegedly lying to him.

Did he sail through all those red lights because he was happy to delegate this one to McSweeney and Doyle? Did he ignore the warnings precisely because he already knew this was risky, but had decided that having his own personal Machiavelli inside the rogue court of Trump was worth it? Either way, as he said himself in Belfast on Thursday, in the end it was his mistake.

However angry Labour MPs may be at all this, most have already made up their minds one way or another about Starmer. The outbreak of the Iran war and the prospect of it unleashing a global recession has meanwhile turned Mandelson into almost the least of Labour's problems, compared with the prospect of inflation galloping back and pushing yet more financially hard-pressed voters into the arms of either the Greens and Reform UK.

But the picture painted here, for those who care to see it, is of a system working broadly as intended to deliver what the prime minister seems to want, only for him to realise too late that actually he should have asked for something different. And that won't fade in a hurry.

Why Congress's Criticism Of Modi Govt Over Khamenei's Death Is Petty Politics

Since the death of Khamenei, the Supreme Leader of Iran, as a result of bombings jointly by the United States and Israel, the Leftists and Liberals have been targeting the Narendra Modi government for remaining silent on his death.

Sensing an opportunity to attack the Modi government, the main Opposition Congress launched scathing attacks on the dispensation. Party's former president Sonia Gandhi, who is currently Chairperson of the Congress Parliamentary Party, even wrote an Op-Ed in the Indian Express strongly attacking the Modi government and equated the silence as an act of abdication.

Sonia Gandhi in her Op-Ed mentions that India's ties with Iran are civilisational as well as strategic. She mentions Tehran playing a consequential effort in blocking a resolution against India at the UN Commission on Human Rights over Kashmir pushed by some countries, including Pakistan, of the Organisation of Islamic Cooperation (OIC) in 1994. No doubt, that this is a fact that India can't deny.

Surprisingly, Sonia fails to mention how Khamenei has repeatedly tried to portray India as an "oppressor" of Muslims. In a post on X in September 2024, the deceased leader alleged that Muslims are "suffering" in India and placed Indian Muslims along with that of Gaza and Myanmar, prompting even strong reactions from the Ministry of External Affairs. Khamenei protested when Article 370 was changed — a much delayed necessary move which actually completed the integration of Jammu and Kashmir with India.

He also criticised when the Modi government decided to give citizenship to minority religions of three Islamic countries of Pakistan, Bangladesh, and Afghanistan through the Citizenship Amendment Act of 2019, which in no way cancelled citizenship of any Indian Muslim. If Khamenei was a true friend of India, he wouldn't have posted against Article 370 and CAA, which were in India's interests and also purely domestic affairs.

While Sonia Gandhi highlights about Tehran's crucial role in 1994 and then Prime Minister Atal Bihari Vajpayee's Tehran visit in 2001 where he reaffirmed India's relations with Iran as both civilisational and temporary, she remains silent how Khamenei has repeatedly interfered on India's domestic affairs and even peddled falsehoods about "persecution of Muslims" in India.

Sonia's charge that the silence of the Modi government on Khamenei's killing as an abdication of power is misguided given the deceased leader's propaganda against India. India's silence isn't abdication of power; but it is a strategic restraint where the country's interests remain the topmost priority.

INDIA's STAND ON THE WEST ASIA CONFLICT

The government of India has clearly stated that it remains deeply concerned about the escalating conflict in Iran and the Gulf region, and reiterated its position by urging all sides to exercise restraint, avoid further escalation, and prioritise the safety of civilians. On the other hand, prime minister Narendra Modi has spoken with heads of Saudi Arabia, United Arab Emirates (UAE), Bahrain, Kuwait, and Qatar and condemned the attacks on them, although without mentioning Iran, as mentioned by him through his posts on X. He also spoke with heads of Jordan, Oman, and with Israel's prime minister Benjamin Netanyahu, expressing his deep concerns over the situation in West Asia. While Leftists, Liberals, and Congress party accuse India for taking a clear side in favour of Israel, Modi's X post where he mentions speaking with Netanyahu significantly didn't condemn the attacks on Israel by Iran.

While Modi is yet to speak with the Iranian president, foreign minister S Jaishankar has spoken with both Iranian and Israeli counterparts. In his post on X, Jaishankar mentions India's call for dialogue and diplomacy to de-escalate tensions while speaking to Israel's foreign minister.

This clearly shows that India hasn't taken a completely clear side in favour of Israel as accused by the Opposition. Rather, it has given priority to its own interests — safety of its citizens living in the region. It has only reiterated its traditional stand on protecting sovereignty, respecting territorial integrity, and urged for de-escalation to both sides, and to prioritise the safety of civilians.

CONGRESS AIMING FOR CONSOLIDATION OF MUSLIM VOTES

Actually, Sonia Gandhi and Congress are aiming to consolidate the Muslim vote bank by using the death of Khamenei. It has sensed an opportunity seeing the outpour of emotions for Khamenei not only among Shia Muslims, but also among dominant Sunni Muslims. In recent times, it has been seen that there is a churning within the Muslim community to search for alternatives beyond the grand old party. In recent times, Hyderabad-based Assauddin Owaisi's All India Majlis-e-Ittehadul Muslimen (AIMIM) has made inroads in Muslim-dominant areas in different parts of the country, raising alarm bells for the Congress. So, for the party, Khamenei's death is an opportunity to consolidate its Muslim support base, and to prevent its traditional base to look for options like AIMIM.

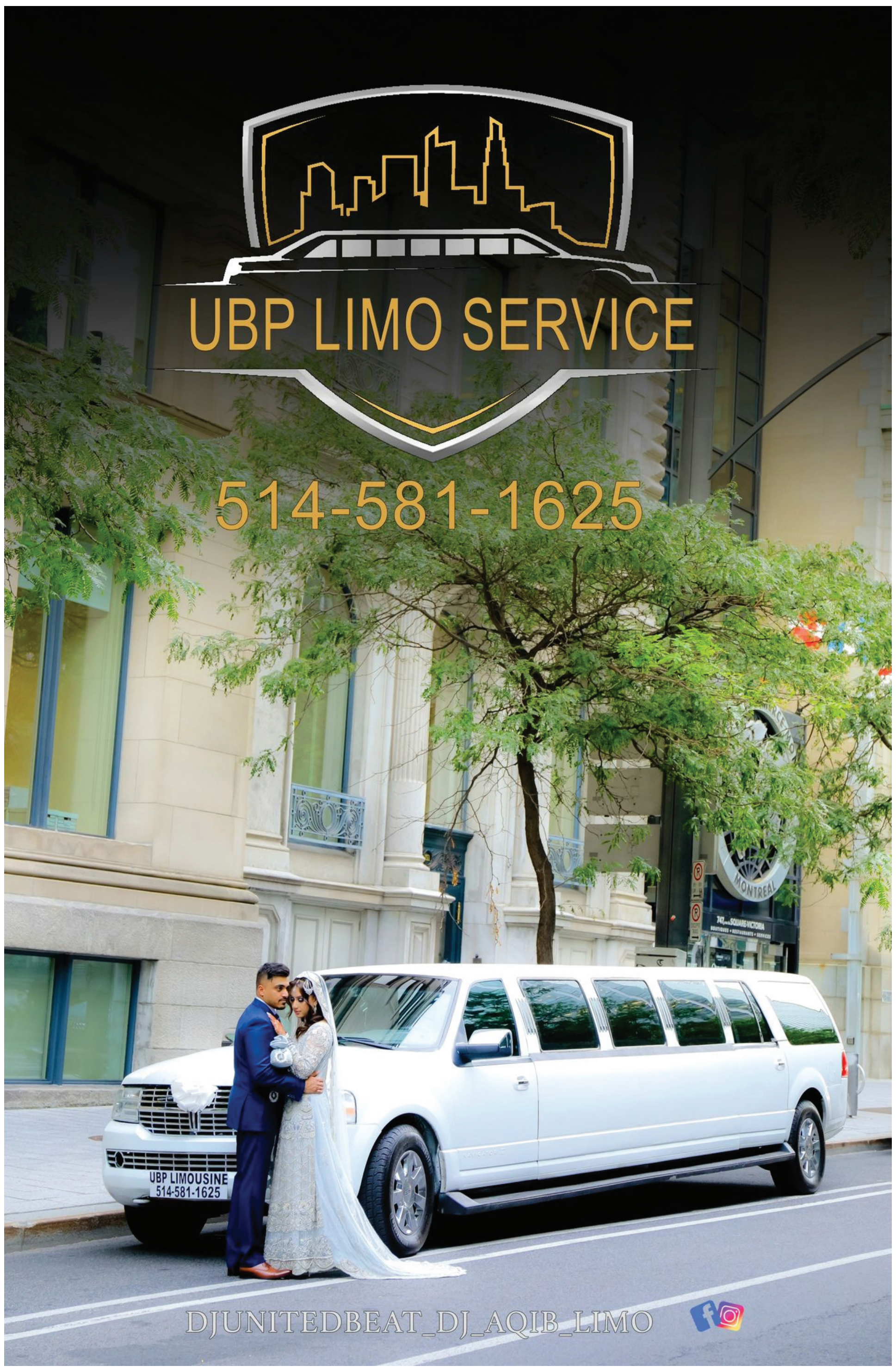

If oil price shocks weren't bad enough, Trump's war could have other unintended consequences

With the US-Israeli war against Iran in its second week, energy markets are in turmoil. On Thursday, the price of Brent Crude Oil topped $100, only slightly lower than the $119 peak per barrel on Monday.

These swings have focused attention on key energy choke points such as the strait of Hormuz, where about one-fifth of the world's shipped oil and liquefied natural gas (LNG) passes each day. This shutdown of the strait will be felt in people's everyday lives for months to come, particularly in the form of spiralling household bills. But oil prices alone do not capture the full economic significance of the conflict.

To understand its wider implications, we need to look at the major changes that have reshaped energy markets over the past two decades, and the central role the Gulf now plays within them. An unexpected consequence of this war is that the US's two biggest enemies, China and Russia, could well be drawn closer together.The first of these changes is the dramatic pivot in the world oil trade that has accompanied China's rapid industrial and manufacturing growth. For most of the modern oil era, Gulf crude flowed primarily west, supplying the United States and Europe. Today, the centre of gravity of that trade has shifted decisively towards Asia. China alone now accounts for roughly one-quarter of global oil imports, most of which comes from the Gulf states. China now consumes about 90% of Iran's crude oil exports, much of it routed through Malaysia to avoid sanctions. These changes help explain why the current war carries such significant economic and geopolitical implications. As the centre of gravity of the oil trade has shifted east, the choke point that once loomed large in western strategic thinking now sits equally at the heart of Asia's economic security. For China, in particular, conflict in the Gulf and the vulnerability of transit routes such as the strait of Hormuz pose a major risk to its energy supplies. By contrast, other geopolitical shocks have been easier for Beijing to absorb (Venezuelan oil, for example, accounts for less than 5% of China's seaborne crude imports, making recent disruptions there relatively manageable). In the short term, Beijing can cushion the impact by drawing on its strategic petroleum reserves, estimated at roughly 1.1bn–1.4bn barrels. If the disruption persists, however, China is likely to deepen its reliance on alternative suppliers, particularly Russia, reinforcing the growing energy partnership between the two countries.

The surge in trade with Asia has also pushed the Gulf's national oil companies into the forefront of the global oil and gas industry, with reserves, production and export levels that have overtaken their western rivals. Saudi Arabia's Aramco, for example, is now by far the largest oil exporter in the world.

In recent years, companies such as Aramco have diversified beyond the "upstream" of the industry, extracting and selling crude oil, into "downstream" activities that turn crude oil and gas into refined products such as plastics, petrochemicals and fertilisers. As a result, the Gulf is now a major supplier of industrial commodities embedded in global manufacturing and agriculture.

One consequence of this shift is that the Gulf is increasingly connected to the global food economy. Large volumes of fertiliser inputs move through the strait of Hormuz, including more than a third of internationally traded urea and nearly half of global sulphur exports used in phosphate fertilisers. Urea is the most common nitrogen fertiliser, and is essential to about half of global crop production. As shipments from the region falter, fertiliser prices have already begun to rise sharply. If disruptions persist during the current planting season in the northern hemisphere, farmers will face higher costs for essential inputs, pressures that will eventually filter through to food prices around the world.

History suggests that such shocks rarely fall evenly. From the 2008 financial crash to the food and energy crises that followed Russia's invasion of Ukraine, global disruptions tend to hit the most vulnerable societies hardest. Rising energy and fertiliser costs cascade through transport, manufacturing and food systems, with poorer households and more fragile economies bearing the greatest burden. Countries in the global south that depend heavily on imported fuel, fertilisers and food are especially exposed, as higher energy and commodity prices quickly translate into rising food costs and mounting balance-of-payments pressures – and potentially hunger and famine. The result is often to deepen existing inequalities both within countries and across the global economy. Beyond these uneven effects, the war exposes a crucial fact about the structure of the global energy system. Despite decades of discussion about energy transitions, global production and trade remain heavily dependent on oil and gas. A few years ago, Saudi Arabia's energy minister declared that "every molecule of hydrocarbon will come out".

The implications of an energy system still anchored in fossil fuels are now made stark. The Gulf sits at the centre of that system, not only as a supplier of crude but also as a hub for refining, petrochemical and fertiliser industries that sustain global manufacturing and agriculture.

The war highlights the danger of continued dependence on fossil fuels – and why transitioning away from them is now more vital than ever.

Adam Hanieh is director of the Soas Middle East Institute and MBI Jaber chair in development studies, Soas University of London.

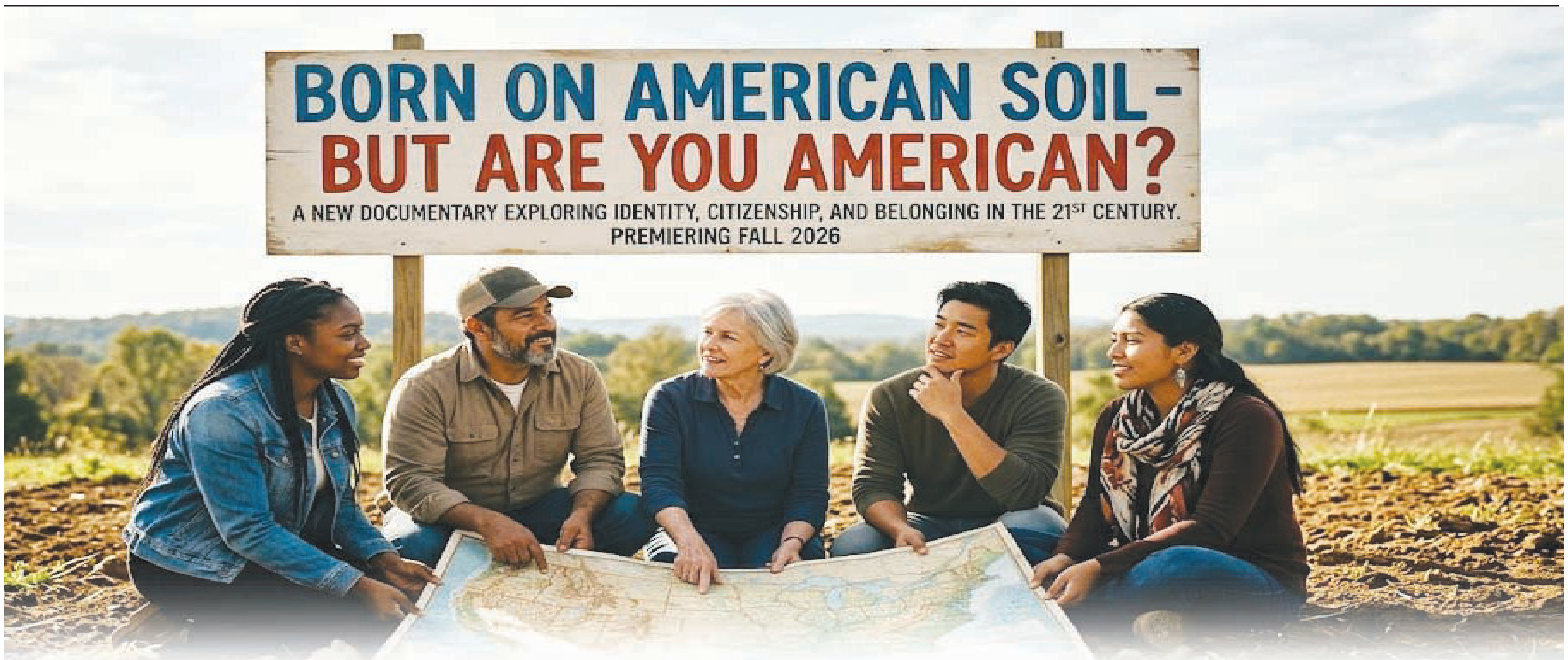

(By our staff reporter) On March 10, 2026, the marble halls of the Dirksen Senate Office Building buzzed with an urgency that felt almost constitutional in its weight. The Senate Judiciary Subcommittee on the Constitution had convened a hearing with a blunt title: "Protecting American Citizenship: Birthright Citizenship for Illegal Aliens and Tourists." With the Supreme Court set to hear arguments in Trump v. Barbara on April 1, 2026 - the most consequential citizenship case in more than a century - senators, legal scholars, and policy experts clashed over a question that has quietly smoldered for decades: Does being born on American soil automatically make you an American?

The answer, it turns out, is far from simple. And the stakes could not be higher. The 156-Year-Old Clause at the Center of the Storm The United States Constitution's 14th Amendment, ratified in 1868 in the aftermath of the Civil War, opens with a deceptively straightforward sentence: "All persons born or naturalized in the United States, and subject to the jurisdiction thereof, are citizens of the United States and of the State wherein they reside." For much of American history, this Citizenship Clause was treated as settled law - a bright line that made the U.S. one of the most open countries in the world when it came to granting citizenship at birth. But five words have been at the heart of the current firestorm: "subject to the jurisdiction thereof." Who exactly falls under American jurisdiction? Does it apply to the child of a tourist who gives birth in a Miami hotel room? To the baby born to undocumented parents who crossed the Rio Grande three weeks earlier? To the son of a high-ranking Chinese Communist Party official whose wife flew to Los Angeles specifically to give birth on U.S. soil?

These are not abstract hypotheticals. They are happening right now - and the legal, political, and cultural battle over the answers is reshaping the American conversation about citizenship, identity, and sovereignty.What the Senate Hearing Revealed The March 10 Senate hearing - referenced in the YouTube video linked by our readers - featured an extraordinary lineup of witnesses representing sharply opposing views. Chaired by Senator Eric Schmitt of Missouri, the subcommittee session laid bare just how raw and unresolved this debate remains, even among constitutional scholars.

The Case Against Automatic Birthright Citizenship

Senator Schmitt opened the hearing with a declaration that set the tone for critics of the current policy. He argued that for years, the American public had been told the Constitution requires the United States to grant citizenship to almost anyone born here, without regard for whether the parents were in the country legally. He called American citizenship "not a loophole."

Legal witnesses supporting that view pointed to a contested reading of the 14th Amendment. Their argument hinges on the phrase "subject to the jurisdiction thereof," which, they contend, the framers intended to mean complete political allegiance - not merely physical presence within U.S. borders. Under this interpretation, a foreign national who is here illegally, or even a tourist on a temporary visa, remains politically subject to a foreign government. Their children, therefore, would not satisfy the constitutional requirement for birthright citizenship.

Heritage Foundation scholars have long argued along similar lines: the 14th Amendment does not say that all persons born in the United States are citizens - it says those born here and subject to jurisdiction. That second phrase, they maintain, has been stretched far beyond what the framers intended, implemented not by any congressional act but by what they call an erroneous executive interpretation.

A striking data point also emerged at the hearing from Peter Schweizer, President of the Government Accountability Institute and author of the bestselling book The Invisible Coup. Schweizer raised what he described as a national security dimension: that up to 1.5 million Chinese nationals may now hold U.S. citizenship through birthright rules, among them the children of military officers, Ministry of Propaganda officials, and high-ranking members of the Chinese Communist Party. These individuals, he testified, can vote in U.S. elections, attend American universities, and receive government benefits - yet they were raised in China and owe their loyalties elsewhere.Customs and Border Protection agents, Schweizer noted, legally have the authority to turn away clearly pregnant foreign nationals who they suspect are entering for birth tourism purposes. However, under both the Obama and Biden administrations, agents were reportedly instructed not to do so.

The Case For Birthright Citizenship

The opposing witnesses were equally forceful. Professor Amanda Frost of the University of Virginia School of Law, Director of the Immigration, Migration and Human Rights Program, argued that the Citizenship Clause is one of the least ambiguous provisions in the entire Constitution. Its text, history, and original public understanding, she told the subcommittee, all confirm that it applies to everyone born in the United States - with the only meaningful exception being children of foreign diplomats, who genuinely operate outside American legal jurisdiction. Senator Dick Durbin, ranking member of the full Judiciary Committee, went further, calling Trump's executive order an attempt to "overturn black letter constitutional law" by executive fiat. He warned that restricting birthright citizenship would create what he called "a permanent underclass" of American-born children - people who would grow up, work, pay taxes, and contribute to their communities, yet be denied the fundamental protections of citizenship.

The documentation problem that Durbin raised was particularly striking. Professor Frost testified that if Trump's executive order went into effect, families would be required to provide "acceptable evidence" of their citizenship or immigration status at the time of their child's birth - but the implementing memos from the Social Security Administration, the State Department, and USCIS were vague on what exactly constitutes acceptable proof. For millions of immigrant families, this could mean a bureaucratic nightmare with enormous consequences. The Legal Battlefield: From 1868 to April 1, 2026 To understand the current moment, it helps to trace the legal history. The 14th Amendment was passed in the wake of the Civil War primarily to grant citizenship to formerly enslaved people and free Black Americans, who had been denied that status by the Supreme Court's infamous Dred Scott decision of 1857. The framers were explicit: they wanted a broad guarantee, one that could never again be used to create a class of people born on American soil but denied the rights of citizens. The landmark case of United States v. Wong Kim Ark in 1898 established that the 14th Amendment's citizenship guarantee extends to the U.S.-born children of immigrants. Wong Kim Ark was born in San Francisco to Chinese parents who were lawful residents - and when he was denied re-entry to the United States as a young man, the Supreme Court ruled 6-2 in his favor. Justice Horace Gray's majority opinion held that the common law tradition of citizenship by birth was embedded in the Constitution. However, critics of the current broad interpretation point to a nuance: Wong Kim Ark's parents were lawful residents, not undocumented immigrants or tourists. They argue that the case does not resolve whether birthright citizenship extends to children born to those here illegally or temporarily. This is the precise question the Supreme Court will confront on April 1 in Trump v. Barbara, the case triggered by President Trump's Day 1 executive order limiting birthright citizenship. Five Serious Arguments Against Automatic Birthright Citizenship Here, drawing on the Senate testimony and the broader legal and policy debate, are the most substantive arguments made by those who believe the current interpretation of birthright citizenship needs to be reconsidered:

1. The Jurisdictional Argument: It's in the Text

The most foundational argument is textual. The 14th Amendment does not grant citizenship to everyone born on American soil - it grants it to those who are both born here and "subject to the jurisdiction thereof." Critics argue this second clause has been rendered meaningless by decades of expansive interpretation. Its original purpose was to exclude those who owe allegiance to a foreign power - and someone who is in the country illegally, or on a temporary visa, arguably remains politically subject to their home nation's jurisdiction.

2. The Framers Never Contemplated This Scenario

When Congress debated and passed the 14th Amendment in 1866, there was no such thing as "illegal immigration" in the modern legal sense. The concept of undocumented entry, visa overstays, and birth tourism simply did not exist. Opponents of broad birthright citizenship argue that it is therefore historically incoherent to claim the framers intended to grant citizenship to the children of people whose very presence in the country would have been legally impossible to envision at the time. Applying the amendment to these modern scenarios, they contend, is not originalism - it is judicial invention.

3. An Incentive Structure That Encourages Illegal Entry

One of the most politically potent arguments is practical: if giving birth on U.S. soil guarantees a child American citizenship, it creates a powerful incentive for unauthorized border crossings and visa overstays. Critics argue that the prospect of an "anchor baby" - a U.S.-born citizen child who could eventually sponsor other family members for immigration - distorts decision-making in ways that undermine the integrity of the immigration system. Whether or not the data fully supports the scale of this incentive, the argument resonates with many Americans who believe immigration rules should be consistent and enforced.

4. The Birth Tourism Loophole

The birth tourism industry is real, well-documented, and operates in plain sight. Wealthy foreign nationals - particularly from China, South Korea, Russia, and other countries - travel to the United States specifically to give birth, paying operators thousands of dollars to arrange housing, hospital access, and logistics. Their children obtain U.S. passports, Social Security numbers, and the full rights of citizenship.

Trump is doing the right thing for the U.S., and we Democrats should judge the war on the merits.

(By David Boies, WSJ)

Every past president since Bill Clinton, Republican and Democrat alike, has declared that Iran couldn't be permitted to develop nuclear weapons. Not one acted to prevent it. Every president since Ronald Reagan has condemned Iran's role in terrorism against American citizens, interests and allies. Not one acted to stop it. Instead each president left his successor with a more dangerous Iran and a more complicated threat to address.

Last June President Trump undertook a limited military operation designed to interrupt Iran's development of nuclear weapons and discourage the country from continuing its nuclear program. In the face of Iran's refusal to forswear nuclear weapons and evidence that it was rapidly increasing the number, sophistication and range of its missiles, Mr. Trump began the current military campaign.

If he hadn't acted, his successor would have been left with an even more dangerous choice than his predecessors left him. Three or four years from now, the Iranian missiles now hitting Iran's neighbors could be hitting Berlin or London, perhaps even New York or Washington—perhaps with a nuclear device or at least a dirty bomb.

No sensible person wants a war, a president least of all. Wars destroy lives, waste treasure and usually are unpopular. But the widespread hostility to this military action seems untethered to any serious discussion of the merits. What is the alternative?

Obviously, few are prepared to say it is simply to permit religious madmen who swear "death to America" and back up their threats with terrorism to secure nuclear weapons and the capability to deliver them. The scope and scale of Iran's response show how much its military capabilities have progressed, and how dangerous it would have been to permit them to increase further.

For three decades we have tried everything that each president could think of. We've tried being nice, talking tough, moral suasion, negotiated agreement, economic sanctions. None worked. The problem is that there is only one language Iran's leaders understand.

I understand some of the hostility to Mr. Trump's action. The isolationist wing of the Republican Party and the pacifist wing of the Democratic Party each are wrapped in the fantasy that we can afford to ignore the capabilities and intentions of enemies because they are thousands of miles away. Two hundred years ago that view was credible. One hundred years ago it was plausible. Today it takes only one missile carrying a nuclear or dirty bomb to get through our defenses, or one such device smuggled into this country, to devastate a city.

I also understand—and deplore—the fringes of both parties that apparently hate Israel and Jews so much that they oppose any action to neutralize Israel's enemies.

What is harder to understand, and particularly troubling for our country, is opposition rooted simply in antipathy toward Mr. Trump himself. We used to say that politics stops at the water's edge. That was never completely true; the willingness to bludgeon a president over foreign policy for domestic political gain is as old as Vice President Thomas Jefferson's attacks on President John Adams. Yet for most of our history we have given the president the benefit of the doubt.

More important, criticisms have historically been based on policy differences over the military action at hand, not kneejerk opposition to the president himself. Many Republicans supported Mr. Clinton's military actions and President Obama's surge in Afghanistan; many Democrats supported President George W. Bush's actions in Afghanistan and (at least initially) Iraq. More Republicans than Democrats probably supported President Lyndon B. Johnson's actions in Vietnam.

More important still, even when we believed a president's actions were misguided, we almost always wanted him to succeed if possible. Some efforts to curtail what the president is doing in Iran seem motivated simply by a desire not to give him a win—even if it means a loss for America.

When North Korea invaded South Korea President Harry S. Truman acted to stop it. It was so unpopular that Truman didn't seek re-election in 1952. Dwight Eisenhower was elected on the promise that he would go to Korea and end the war. But while Truman was president, lawmakers on both sides supported Truman, even when he removed the popular Gen. Douglas MacArthur from his command.

Truman's successful defense of South Korea began a four-decade bipartisan effort to contain, and ultimately end, communism as a global threat. One wonders what the result would have been if he faced a country as divided and partisan as today's.

Republicans, including Mr. Trump, bear a share of the blame for the divisiveness and extreme partisanship that has stunted our ability to cooperate and work together. Those of us who generally oppose Mr. Trump but who recognize the threat Iran poses need to support the military action not because we owe anything to Mr. Trump but because we owe it to ourselves, our country and our children.

If we opposed the war and succeeded in pressuring Mr. Trump to curtail it before the mission is accomplished, we would have the satisfaction of defeating someone we generally oppose, which might help ourselves politically. But America would be worse for it.

America's national security is too important to hold hostage to partisanship. We Democrats need to begin by asking what our position would be, and why, if the action had been taken by Mr. Clinton, Mr. Obama or Mr. Biden. I'm not counting on it, but maybe in 2029, when a Democrat is in the White House, our Republican neighbors will return the favor, and judge that president's efforts to keep our nation safe on the merits and not merely obstruct.

If we believe that Iran presents a serious threat, we need to support the president on this issue.

There's plenty to disagree with him about, and we don't need to like or admire him. But on Iran we should be on common ground. Not primarily because we want to reduce partisanship in foreign affairs—although that is conceivable.

Not because the voters will reward us for a more measured response—although I hope they will. But because it is the right thing to do for our country, our children and the Democrat who will succeed Mr. Trump as president. Mr. Boies is a founding partner of the law firm Boies, Schiller & Flexner.

Is China's silence on US-Israel's war in Iran strategic?

Why has China maintained silence, first on Venezuela and now on the US-Israel-Iran War? What cold calculations are at play?

There is a strong constituency within China that is of the opinion that only Taiwan is the core of China's core interests, followed by the South China Sea. Anywhere else in the world, China is primarily concerned with trade and business.

While doing business, China welcomes anti-Americanism in its partners/friends. But that is not the sole criterion. For example, according to official Chinese data, Russia, Saudi Arabia, and Iraq consistently rank as China's top three crude oil suppliers.

But Saudi Arabia is a staunch supporter of the US, and Iraq is allegedly a "puppet state". And this doesn't prevent China from doing business with them. In fact, China's bilateral trade and direct investment in Iraq are significantly higher than those in Iran.

Whether it's Venezuela or Iran, China's primary interest is oil, and its secondary interest is markets.

Therefore, China's message for its anti-American friends/partners is clear: China hopes they will continue to oppose the US, but it does not want them to court trouble by directly clashing with the US, relying solely on China for support.

Similarly, while resolving the Taiwan issue, China will likely neither need nor expect help from any of its friends — it will only need its friends to continue doing business with China.

"Resolve your own problems don't expect unconditional aid from China, and certainly don't drag China into your own troubles," read one article in Guancha.com, explaining China's lack of strong response on the Iran issue. It further emphasised that China cannot act as a superpower dominating its allies without achieving national unity and without safeguarding the core of its core interests, and therefore, should prioritise Taiwan and East Asia. The other argument that is fast gaining currency within Chinese strategic circles is that the recent actions of the US in the western hemisphere — military invasion of Venezuela, threats against Colombia, blockade of Cuba, and now attack on Iran — are fundamentally part of the US's global competition strategy, all stemming from considerations of ultimately competing strategically with China. The US and the West have consistently grouped countries like China, Russia, North Korea, Cuba, Venezuela, and Iran. Currently, the US is trying to avoid a full-scale conflict and confrontation with China, but it is systematically targeting the other countries from the said grouping. It's a pattern that warrants serious attention from China and closer coordination with other like-minded nations, particularly Russia. Wu Hailong, former President of the China Public Diplomacy Association, in his recent speech at the 2026 China-Russia Sanya Dialogue, argued that if the US succeeded in overthrowing the Iranian regime, it would set a very bad precedent in the international community. He said it would damage the credibility of the Shanghai Cooperation Organisation and BRICS, restrict the influence of China and Russia in the Middle East, and cause real and concrete damage to China and Russia's national interests. Iran's adherence to an anti-American stance still has positive strategic value for both China and Russia, in terms of depleting US strategic resources and containing US power.

Ottawa Weighs Emergency Debate on Iran War as Carney and Trump Hold Talks

Canada's federal government is considering an emergency parliamentary debate on the escalating conflict involving Iran as the situation in the Middle East continues to intensify. Liberal House Leader and Transport Minister Steven MacKinnon announced that the government has proposed holding a discussion in the House of Commons to address the war and its potential consequences for Canadians living in the region.MacKinnon shared the proposal on social media, saying the government wants opposition parties to participate in a debate focused on the hostilities and the safety of Canadians abroad. At the time of the announcement, representatives for the Conservative Party and the New Democratic Party had not publicly responded. It also remained unclear whether Prime Minister Mark Carney planned to attend the debate in person.

According to a statement from the Prime Minister's Office, Carney convened the federal Incident Response Group on Sunday with cabinet ministers and senior officials to assess the developing crisis. The meeting centered on efforts to protect Canadians currently in the region and on working with international partners to encourage de escalation of the conflict.

The Prime Minister's Office also clarified that Canada was not involved in the U.S. and Israeli military strikes against Iran and had not been consulted before the attacks took place. Officials said Canada has no intention of participating in offensive operations against Iran, while acknowledging that the conflict has expanded following retaliatory attacks by Iran and allied groups across the broader Middle East.Another statement confirmed that Carney held a phone call Sunday with U.S. President Donald Trump. The two leaders discussed the evolving Middle East situation along with economic and trade issues. According to the official readout, both leaders agreed to maintain close communication

as the situation develops. he government's position has drawn criticism and concern from some political figures in Ottawa.

Several Liberal caucus members had already expressed unease after Carney initially voiced support for the U.S. and Israeli strike on Iran in late February. Interim NDP leader Don Davies criticized the government's stance on social media, calling it inconsistent and lacking principle.

Gunfire Targets Two Synagogues in Toronto and Thornhill Overnight, No Injuries Reported

Two synagogues in the Greater Toronto Area were struck by gunfire overnight, prompting police investigations and strong condemnation from government officials and community leaders. According to Global News, the incidents occurred late Friday night and early Saturday morning in separate locations in Thornhill and Toronto. While buildings sustained damage, authorities confirmed that no injuries were reported in either case.York Regional Police said officers responded around 11:49 p.m. Friday after reports of gunshots near Clark Avenue and York Hill Boulevard in Thornhill. Investigators later discovered evidence of gunfire directed at a building on Clark Avenue. The property was identified as the Beth Avraham Yosef of Toronto synagogue. Police confirmed the structure suffered damage, but no one inside the building was harmed.

Prime Minister Mark Carney condemned the shootings, describing them as a serious attack on the rights and safety of Jewish Canadians. According to Global News, Carney said the incidents represent an assault on the ability of Jewish communities to live and worship freely in Canada and called them a violation of the country's values. He added that federal agencies, including the RCMP, will assist local police in identifying those responsible and ensuring they face justice.

Vaughan Mayor Steven Del Duca also spoke out against the incident involving the Thornhill synagogue. He said he was deeply angered by the act and expressed concern about the impact such violence has on Jewish residents in the community. Del Duca confirmed that additional police presence would be deployed around synagogues to increase security and reassure residents following the shooting.In a separate incident shortly after midnight, Toronto police responded to reports of gunfire near Bathurst Street and Glencairn Avenue. Officers arrived at approximately 12:08 a.m. and discovered bullet holes in the front door of a building on Glencairn Avenue. Authorities later confirmed that the building is a synagogue. Police again reported that no injuries occurred. Toronto city councillor Brad Bradford condemned the second attack, writing on social media that he was horrified and outraged by the incident. According to Global News, Bradford noted that the synagogue had recently been celebrating Purim earlier in the week. He also confirmed that Toronto Police would increase patrols outside places of worship as a precaution.Community organizations are now calling for stronger protections. The Centre for Israel and Jewish Affairs and the UJA Federation of Greater Toronto released a joint statement urging governments to provide additional security resources to communities facing threats. According to Global News, the organizations said it is unacceptable for Canadian communities to face violence linked to events occurring abroad and stressed that immediate action is needed to address growing safety concerns.

Both Toronto Police and York Regional Police are asking anyone who may have information about the shootings to come forward.

Canadians Return to Toronto After Being Stranded in Dubai as Middle East Conflict Disrupts Flights

Several Canadians arriving in Toronto from Dubai expressed relief after finally making it home amid escalating conflict in the Middle East that has disrupted air travel across the region. According to The Canadian Press, many travellers endured days of uncertainty and flight cancellations after the conflict began following joint U.S. and Israeli strikes on Iran. The violence quickly spread across the region, causing thousands of flight cancellations and leaving travellers scrambling to find routes home.Neil Danics said he and his wife Irene had travelled to the United Arab Emirates for a conference and planned to spend several additional days in Dubai before returning to Canada. Their scheduled flight home was cancelled when the conflict intensified, forcing them to seek shelter during the first nights of the fighting. Speaking about the experience, Danics said they spent time hiding in an underground parking garage while explosions could be heard in the distance. The couple initially considered travelling by land to Oman to find another flight out of the region, but eventually secured seats on a flight from Dubai to Toronto that departed early Friday morning. Danics said the experience had been stressful for their family back home, though he noted they were not necessarily afraid for their safety but worried the situation might deteriorate and make leaving even more difficult. Other travellers described similar experiences. Mukesh Desai said he and his wife were also stranded in Dubai after their flight to Toronto was cancelled. Their airline arranged a hotel while they waited for nearly a week to secure new tickets. Desai said there were occasional explosions during their stay, though many of the blasts were believed to be defensive interceptions of incoming missiles and drones. Despite reassurances from local authorities, he said the couple felt significant relief once they landed safely in Toronto.Anil Kumar said his journey home was also uncertain until the final moments before departure. He described arriving at the airport in Dubai only to encounter a missile alert that temporarily forced passengers to leave the terminal. A few hours later travellers were allowed back inside and the flight eventually departed for Toronto. Kumar said the experience had been tense and exhausting as he waited to see if the flight would actually take off.

Foreign Affairs Minister Anita Anand said the federal government is working to help Canadians still stranded in the region. According to The Canadian Press, Ottawa has secured seats on both chartered and commercial flights to assist those trying to leave.

A charter flight is scheduled to carry about 180 Canadians from Dubai to Istanbul, while additional seats have been reserved on Air Arabia and Emirates flights departing from the region.Anand said Canadian diplomatic staff have also arranged seats on several flights departing Beirut for Istanbul and are coordinating with travellers attempting to leave by land.

Ottawa Introduces Revised Lawful Access Bill Giving Police Expanded Online Data Powers

The federal government has introduced a revised version of its controversial lawful access legislation that would expand the ability of police and intelligence agencies to obtain online data during criminal investigations. The updated proposal, known as Bill C-22, was tabled in Parliament on Thursday and is intended to provide investigators with modern digital tools while addressing privacy concerns raised about earlier legislation.Speaking in Ottawa, Gary Anandasangaree said the new bill attempts to strike a balance between law enforcement needs and the protection of civil liberties. According to reporting by Global News, the minister emphasized that the legislation is designed to help police investigate online crime while respecting Canadians' privacy rights. The new bill would allow investigators to request certain limited information from telecommunications providers without a warrant, including a "confirmation of service demand." This would permit police to ask companies whether they provide services to a particular individual. However, more detailed information such as subscriber names or addresses would require a judicial warrant under a reasonable suspicion standard. Bill C-22 also narrows the scope of production orders compared with earlier proposals. Requests for identifying information would be limited to basic details like a person's name and address and would only apply to defined electronic service providers such as internet and telecommunications companies. Under the new rules, individuals or companies would have 10 business days to challenge a production order in court, extending the previous five day window.The legislation would also allow Canadian investigators to request transmission data or subscriber information from foreign technology companies through court approval. That could include major global platforms such as Google, Meta, and OpenAI. However, government officials clarified that the law would not compel those companies to provide the requested information if they operate outside Canada's jurisdiction. Another key component of the bill requires certain "core" electronic service providers to maintain technical capabilities that allow law enforcement to carry out authorized investigations. If companies lack the necessary infrastructure to assist in lawful investigations, they could be ordered by the federal government to implement those capabilities. Any such orders would require approval from the federal intelligence commissioner.Law enforcement officials have argued that Canada's current legal framework has not kept pace with technological change. Eric Stubbs said at the announcement that criminal activity has evolved rapidly online while the laws used by investigators have remained largely unchanged for decades.

Telus Investigating Major Cybersecurity Breach After Hackers Claim Massive Data Theft

Canadian telecommunications company Telus says it is investigating a cybersecurity incident after hackers claimed to have gained unauthorized access to some of the company's systems. The Vancouver based telecom provider confirmed Thursday that it is reviewing the situation and working with cybersecurity specialists and law enforcement as the investigation continues.According to reporting by Reuters, the hacking group known as ShinyHunters told the news agency it had stolen at least 700 terabytes of data from Telus systems. The group has previously been linked to several high profile cyberattacks targeting major companies around the world. In a statement provided to Reuters, a Telus spokesperson said the company detected unauthorized access to certain internal systems but emphasized that operations remain unaffected. The company said all business services continue to function normally and that there is no evidence that customer connectivity or telecommunications services have been disrupted. Telus said it has launched a full investigation with the assistance of digital forensics experts to determine the scope of the incident. The company is also cooperating with law enforcement authorities and has begun notifying customers who may have been affected where appropriate.The company did not specify what types of information may have been compromised or confirm the volume of data allegedly taken. However, samples of data shared by the hackers with Reuters appear to contain sensitive information connected to at least two dozen companies. The data reportedly includes personally identifiable information, call records and recordings, FBI background check information and software source code related to several business divisions within the telecommunications firm. Reuters noted that it has not independently verified the authenticity of the data shared by the hacking group.ShinyHunters has previously been associated with a series of global cyberattacks. The group recently claimed responsibility for a breach involving the Dutch telecom provider Odido that exposed personal information linked to more than six million customer accounts. The group has also been linked to attacks targeting companies such as PornHub and the casino operator Wynn Resorts.

Canada Cancels Hundreds of Visas Linked to Iranian Regime as Security Screening Intensifies

Canadian border and immigration authorities say they have revoked hundreds of travel visas over suspected links to Iran's leadership, as Ottawa continues to enforce strict measures against individuals associated with the Iranian government. According to figures released by the Canada Border Services Agency, at least 239 visas have been cancelled due to concerns about the holders' possible connections to senior Iranian officials.The latest numbers, current as of March 5, show that Canada is maintaining a tough stance toward members of the Iranian regime. The federal government first declared senior Iranian government officials, along with members of the country's intelligence and security apparatus, inadmissible to Canada in November 2022. Officials were barred from entering the country because of alleged involvement in terrorism and systemic human rights violations, according to the border agency. Data from the CBSA also indicates that 32 individuals have been formally deemed inadmissible because they were identified as senior officials connected to Iran's ruling leadership. In a public statement released Thursday, the agency said Canada remains committed to preventing those tied to the Iranian regime from entering the country or using it as a refuge. Canadian authorities have also strengthened enforcement measures related to the Islamic Revolutionary Guard Corps, which Ottawa designated as a terrorist entity in 2024. The Canadian government says the organization operates directly under Iran's supreme leader and has been involved in terrorist activity independently and alongside groups such as Hezbollah and Hamas.Security screening for Iranian visa applicants involves several layers of review. All Iranian nationals must obtain visas before travelling to Canada. If officers from Immigration, Refugees and Citizenship Canada identify possible admissibility concerns during the application process, the case can be referred to the CBSA for a deeper security investigation. The agency then reports its findings back to immigration officials, who make the final determination on whether the visa should be approved or denied. Authorities say the screening program has been extensive. Approximately 17,800 visa applications have been reviewed for potential links to Iran's leadership or security agencies.

Global Energy Shock: Canada and Allies Release 400 Million Barrels of Emergency Oil Amid Iran War

Canada and more than 30 other countries have agreed to release a massive emergency supply of oil from strategic reserves as the war involving Iran continues to disrupt global energy markets. According to Global News, the decision was announced by the International Energy Agency after member nations met to assess the growing risk to oil supplies caused by the conflict in the Middle EastThe International Energy Agency, which includes Canada and 31 other member countries, confirmed that approximately 400 million barrels of oil will be released from emergency reserves. The organization said the coordinated action is intended to stabilize global markets as the war threatens one of the world's most important oil shipping routes.

Speaking in a statement referenced by Global News, IEA Executive Director Fatih Birol said the current challenges facing oil markets are unlike anything seen before. He explained that the scale of disruption required an equally large global response, adding that energy security has always been the core mission of the agency since it was created in 1974.

This marks the sixth time the IEA has organized a coordinated emergency oil release in its history. Member countries collectively hold more than 1.2 billion barrels in government-controlled emergency stockpiles, along with another 600 million barrels held by industry under government mandates. These reserves are designed to be used during major global supply disruptions.The move comes after Iran effectively blocked the Strait of Hormuz by threatening vessels attempting to pass through the narrow channel linking the Persian Gulf to the open ocean. According to Global News, roughly 20 to 25 percent of the world's oil supply normally travels through this strategic waterway, making it one of the most critical chokepoints in global energy trade.

The IEA said the conflict that began on February 28 has already severely restricted oil exports moving through the strait. Export volumes of crude and refined petroleum products are now reported to be below 10 percent of their pre-conflict levels. As a result, many operators across the region have been forced to reduce or temporarily halt production.Oil markets have been reacting sharply to the disruption. Prices surged to nearly 120 dollars per barrel earlier in the week before falling slightly. According to Global News, oil was trading just under 90 dollars per barrel at the time of publication, compared with roughly 64 dollars before the conflict began.

(Contd on page 6)

Trump Again Refers to Mark Carney as 'Governor of Canada,' Reviving Earlier Jabs at Canadian Leaders

U.S. President Donald Trump once again stirred political attention this week after referring to Canadian Prime Minister Mark Carney as the "future Governor of Canada" in a post on his Truth Social platform. The remark came Tuesday as Trump discussed efforts to work with American governors on environmental issues, specifically protecting the Great Lakes from the spread of invasive Asian carp. In the message, Trump casually inserted the phrase while referencing Carney, reigniting a pattern of similar comments he has made about Canadian leaders in recent years.

This is not the first time Trump has used the "governor" label when speaking about Carney. Earlier this year in January, Trump posted a message criticizing the possibility of Chinese goods entering the United States through Canada. In that message, he wrote that if "Governor Carney" believed Canada could become a drop off point for Chinese products heading into the American market, he was mistaken. The comment quickly circulated online and drew attention in both American and Canadian political circles.

Prime Minister Carney appeared largely unfazed by the remark when asked about it publicly. He told reporters he would not respond to every online comment or social media post, noting that he could handle political rhetoric without escalating the exchange. His response reflected a broader strategy of avoiding direct public disputes over Trump's social media statements. The two leaders have previously shared lighter moments despite the occasional political jab. In October 2025, during the Summit for Peace meeting focused on securing a permanent ceasefire in Gaza, Trump mistakenly referred to Carney as the "president" of Canada while praising the country's involvement in the initiative. After the event, Carney jokingly approached Trump and said he was glad to be "upgraded" to president. Trump responded with a smile and a friendly pat on the back, joking that at least he had not called him governor that time.Trump has also used similar language when referring to former Canadian prime minister Justin Trudeau. In early 2025 he suggested that Canada could someday become the 51st U.S. state and referred to Trudeau as a governor. The comments continued throughout the year, including during the Four Nations Face Off hockey tournament, when Trump invited Trudeau to join U.S. governors at a meeting in Washington and joked about Canada eventually becoming part of the United States. The remarks have generally been viewed as political teasing rather than official policy statements, but they have repeatedly sparked discussion about the tone of cross border political commentary. For now, Prime Minister Carney appears focused on maintaining a measured response while continuing diplomatic engagement with the United States.

Ontario to Merge Conservation Authorities as Ford Government Cuts Agencies by 75%

The Government of Ontario has confirmed a major restructuring of the province's environmental oversight system, announcing plans to merge its 36 conservation authorities into just nine regional bodies. The move, unveiled Tuesday by Todd McCarthy, represents a reduction of roughly 75 percent and is part of the government's broader effort to streamline environmental regulation and accelerate development approvals. Speaking at the announcement, McCarthy said the change follows months of consultation with municipalities, environmental groups and members of the Progressive Conservative caucus. The government had initially proposed reducing the number of conservation authorities to seven, but revised the plan after receiving feedback from stakeholders. McCarthy said the new total of nine agencies strikes a balance between efficiency and regional representation.

According to the province, the existing system has become fragmented and overly complex, creating duplication of services and making it more difficult for developers, municipalities and property owners to navigate permit processes. Provincial officials say the restructuring will create more consistent environmental oversight across Ontario while simplifying the approval process for housing and infrastructure projects. The government also argues that the new structure will still provide strong protections against environmental risks such as flooding, while supporting the construction of new homes. Officials say the consolidation will

allow regional conservation authorities to better coordinate watershed management, environmental monitoring and land use planning across broader geographic areas.As part of the overhaul, the province has identified nine new regional conservation authorities that will replace the existing system.

New Poll Reveals Divided Views Among Young Canadian Men on Gender Equality

A new survey released ahead of International Women's Day suggests that while most Canadians support gender equality, younger men are more likely to believe the country has already gone far enough in achieving equal rights between men and women. According to data from Ipsos shared with Global News, 57 per cent of Canadian men under the age of 35 say gender equality has progressed sufficiently, compared with 40 per cent of Canadians overall who share that view.The survey also found that younger men are more likely to hold traditional beliefs about gender roles within households. About one quarter of male respondents under 35 agreed with the statement that a husband should have the final say on major decisions in the home. In addition, 54 per cent of young men said that efforts to promote gender equality have reached a point where men are now being discriminated against. Both responses were noticeably higher than those recorded among the general Canadian population.

Humberto Carolo, CEO of White Ribbon Canada, said the findings are troubling but not entirely unexpected. Speaking to Global News, he said many young men are increasingly exposed to outdated or misogynistic ideas through online spaces such as social media platforms, gaming communities, and internet forums. Carolo noted that these attitudes often reflect broader global trends that organizations working with youth are observing in schools and communities.The findings come from a 29 country survey conducted by Ipsos in partnership with the Global Institute for Women's Leadership at King's College London. Overall, Canadians still ranked among the populations with the most positive views toward gender equality compared with countries such as the United States, Britain, India, Brazil, Japan, and South Africa. Canadians were also less likely than the global average to agree with statements suggesting that wives should obey husbands, that young men should strive to be physically tough, or that women should avoid appearing too independent.Despite Canada's relatively positive outlook, attitudes appear to vary across generations. The poll found that the percentage of Canadians who believe gender equality has gone far enough has increased by six points compared with last year. At the same time, younger men appear to hold more traditional views than older generations in some areas, reflecting a trend that researchers say is also visible in other countries.

Differences between young men and women were particularly notable in the results. Among Canadians under 35, 61 per cent of men said achieving gender equality is personally important to them, compared with 77 per cent of women. A significant gap also emerged on leadership representation, with 68 per cent of young women saying equality will not be achieved without more female leaders in business and government. Only 37 per cent of young men agreed with that view.Carolo said the findings highlight the importance of earlier education around healthy relationships and respect. He told Global News that discussions about equality and gender roles should begin earlier in childhood so young people can better recognize and reject harmful narratives when they encounter them online. The Ipsos survey was conducted between December 24, 2025, and January 9, 2026, using its Global Advisor online platform.

Nunavut MP Lori Idlout Leaves NDP to Sit With Liberals, Boosting Carney Government

Nunavut Member of Parliament Lori Idlout has left the New Democratic Party and will now sit with the Liberal caucus, a move that brings Prime Minister Mark Carney's government closer to securing a majority in the House of Commons. The shift was confirmed by NDP interim leader Don Davies, who said the party was disappointed by the decision. Davies criticized the move and reiterated the NDP's long standing position on MPs switching parties after an election. Speaking about the situation, he said that when elected representatives choose to join another party they should return to voters and seek a new mandate. According to Davies, floor crossing undermines the decision voters made during the election. Neither Idlout nor the prime minister had officially confirmed that she would formally join the Liberal Party as of late Tuesday, but Liberal MP Taleeb Noormohamed welcomed her publicly on social media and said he looked forward to working with her. The move leaves the NDP with only six seats remaining in the House of Commons.Idlout was first elected to represent Nunavut in 2021 and recently appeared at an NDP leadership campaign event in Ottawa just days before the announcement.

REVENU QUÉBEC

BESOIN D'INFORMATION → SUR LES DROITS ET OBLIGATIONS FISCALES DES NOUVEAUX ARRIVANTS ?

Assistez à nos séances d'information en ligne sans frais afin d'obtenir les réponses à toutes vos questions.

Voici quelques séances d'information à venir.

9 MARS	Les grandes lignes de la déclaration de revenus
16 MARS	Les nouveaux arrivants et la fiscalité
18 MARS	Impôt - Avez-vous tous vos papiers ?
26 MARS	Les étudiants étrangers et la fiscalité

Inscrivez-vous et découvrez la liste complète de nos séances d'information à **justepourtous.ca/accompagnement**.

GP SINGH
Immigration
GP SINGH IMMIGRATION INC.
ਹਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
Licenced Immigration Consultant
Refugee Cases | Case Appeal
Family PR | Citizenship
Study Permit | Passport
Super Visa | PR Card renew
Visitor Visa | Hearing Practice
5145597525 | 5146131608
Gaganpreet Singh (MEngg, RCIC-IRB) Commissioner of Oath
7914 Rue Lefebvre, LaSalle, QC H8N 2A8

Real INTERNATIONAL EDITION
Desi Times ਦੇਸੀ ਟਾਈਮਜ਼ Weekly
www.desitimes.ca
QCNA

Matrimonial

Canadian Well settled Sikh khatri ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ Canadian Born 1993 Born ਲੜਕੀ ਕੱਦ 5 ਫ਼ੁੱਟ 9 ਇੰਚ, Accounting ਦੀ Degree Holder Air Canada ਦੇ Head Quater Finance department ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਲਈ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕਾ Canadian Born ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ well settled ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾ ਅੱਛੀ ਜਾਬ ਜਾਂ ਚੰਗਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ ਤੇ ਦਾੜ੍ਹੀ Trim ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

Please Send Biodata and Pictures. Contact : Cell 514-465-8920, Whatsapp 514-465-8920

DESI TIMES WEEKLY VOLUME 7 ISSUE #533 FRIDAY, 20 MARCH , 2026

Canada Loses 84,000 Jobs as Unemployment Climbs to 6.7% in February

Canada's labour market showed signs of weakness in February as the unemployment rate rose to 6.7 percent while the economy lost 84,000 jobs, according to the latest Labour Force Survey released by Statistics Canada. The report showed that employment declined across several industries while more Canadians entered the job market looking for work.Statistics Canada reported that the national employment rate fell by 0.2 percentage points to 60.6 percent, marking the second straight monthly decline. The figure now sits just above the recent low of 60.5 percent recorded in August 2025. At the same time, the labour force participation rate edged down to 64.9 percent, reflecting a slight drop in the share of Canadians aged 15 and older who are either working or actively searching for employment.

Long term unemployment remains a growing concern. Nearly 23 percent of the roughly 1.5 million Canadians who were unemployed in February had been looking for work for at least 27 weeks. According to Statistics Canada, this level is significantly higher than the average seen before the pandemic, when the share of long term unemployed workers stood around 17 percent between 2017 and 2019. Economists had expected the labour market to add roughly 10,000 jobs in February, making the decline far weaker than forecasts. Andrew Hencic, director and senior economist at TD Economics, said in a note that the data highlights ongoing challenges facing the Canadian economy. He noted that structural shifts in the economy are slowing job creation and limiting overall labour market momentum.Most of the job losses were concentrated in Quebec, where employment fell by 57,000 positions, representing a 1.2 percent decline and the largest monthly drop in the province in four years. Employment also decreased in British Columbia, Saskatchewan, and Manitoba, while other provinces saw little change during the month. Both major sectors of the economy recorded job losses. Services producing industries shed about 56,000 positions, while goods producing sectors lost roughly 28,000 jobs. Wholesale and retail trade saw the largest decline with 18,000 fewer workers.

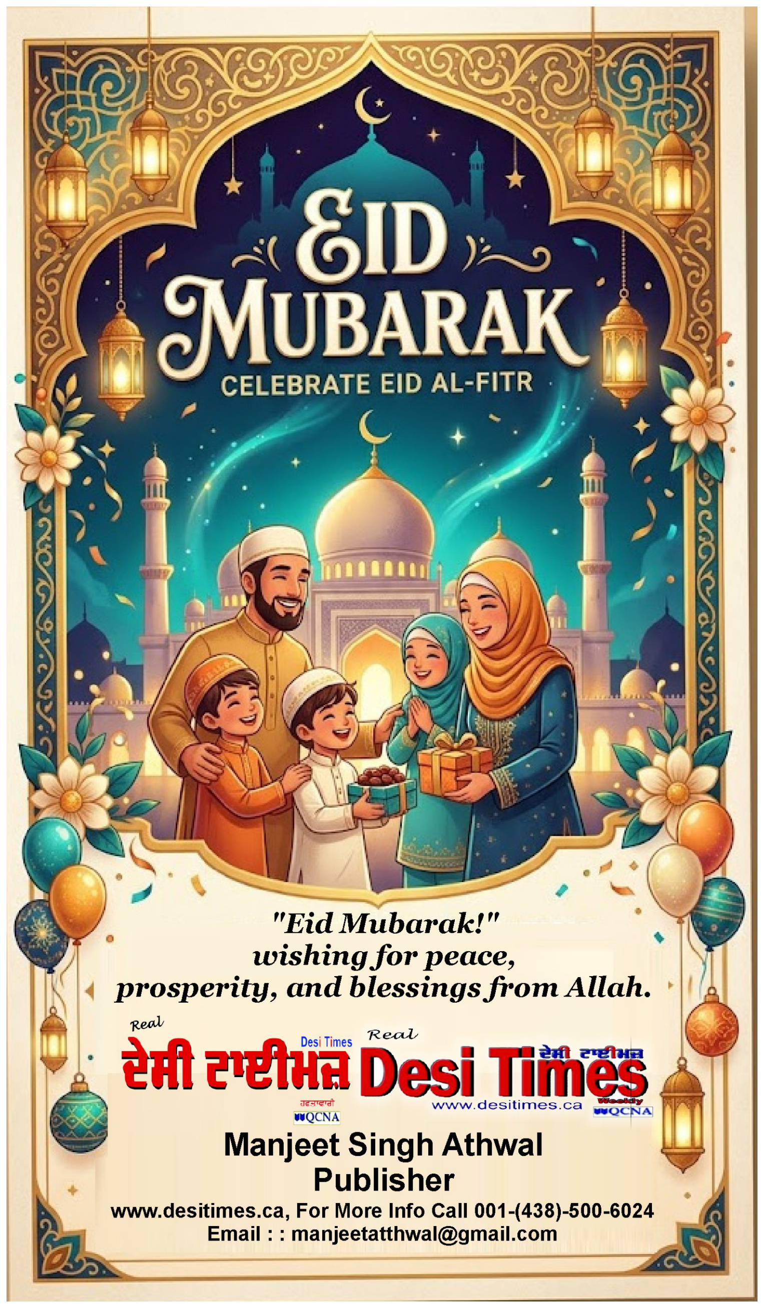

20th Edition of SAWID Business Directory.

2026

COMING SOON

To publish your advertisement as low as $100 contact:

singhatthwal@gmail.com
manjeetatthwal@gmail.com
Mobile No. +1 (438) 500-6024
Office number: 514-798-1794
www.sawidcanada.com